

ĮVYKIŲ AIDAI

RAŠO: S. GABALIAUSKAS

Kas naujo lietuviškame fronte?

Švenčių proga teko aplankyti kelias stambesnes Amerikos lietuvių kolonijas ir ši bei tą patį turu apie jų veiklą.

Pradėjime nuo lietuvių sostinės Chicagos. Kartais su pasididžiavimu chicagiečiai kalba, kad Chicagoje dabar gyvena daugiau lietuvių, negu Lietuvos Nepriklausomybės laikais Kaune. Gal būt tai ir tiesa, bet šiuo kart man rūpi ne tiek Chicagos lietuvių skaičius, kiek jų veikla, jų nuotalkos bei pasiryžimai pagelbėti Lietuvos laisvės kovoj.

Atvažiavus Chicagon keliems tūkstančiams buvusių dypukų Chicagos lietuvių kultūrinė veikla žymiai išaugo: jų vakarai, koncertai, įvairūs minėjimai pasidarė daug įvairesni. Naujieji ateiviai, kaip jaunesni amžiumi ir jau Nepriklausomoje Lietuvoje pripratę prie intensyvesnės kultūrinės veiklos, gyvai toje veikloje reikiąsi ir čia. Vienas ne mažiau reikšmingas kultas ir čia — Chicagoje kad senieji lietuviai nelabai maišosi su buvusiais dypukais. Teko dalyvauti poroje lietuvių parengimų, kurių iniciatoriais buvo dypukai, tai juose beveik nesimatė senosios imigracijos kartos lietuvių. Atrodo, kad tos dvi lietuvių imigracijos kartos dar nesugebėjo susiderinti ir jų veikla plaukia skirtingomis srovėmis. Tai labai apgailėtinas ir pavojingas reiškinys tautos ateičiai. Jeigu naujieji ateiviai dėl per didelio amžiaus ir kultūrinų sąlygų skirtumo nebegali susiderinti su senyvo amžiaus žmonėmis, tai jų šventa pareiga ieškoti artimesnio kontakto su lietuvių senosios kartos jaunimu, kuriam naujųjų ateivių jaunimas gali padėti sustiprėti lietuvių. Nebuvimas kontakto ir kultūriniai nebendravimai, senosios kartos lietuvių jaunimas dar labiau nutols nuo savo tautos. Naujieji ateiviai, ypač jaunimas, turi pajusti save lietuvių ugdytojų rolėje, bet nesitenkinti vien momento smagumais.

Inteligentijos pesimizmas

Kitas apgailėtinas reiškinys chicagiečių tarpe — tai vyresnio amžiaus intelektualų, iš-tremties atvykusių Lietuvos inteligentų perdidelis nusivylimas gyvenimu ir perdėtas pesimizmas. Suprantama, kad neįprasti ir sunkūs fiziniai darbai, sumenkėjusi sveikata ir neaiškumas tarptautinės padėties slėgiančiai veikia buvusius Lietuvos intelektualus. Kaip vienai buvusi aukšta ponija man pasakė jie jaučiasi nužmoginti. Tokia dvasios būseną netik jiems patiems asmeniškai pavojinga, bet ir neįkainojamas tautai nuostolis, kurį reikėtų kuogreičiausiai pašalinti. Kaip tą padaryti, nėra leng-

va surasti tinkamą receptą. Pagrindinis dalykas, tai vengti vienumos ir nepersikrauti darbais, kad ir kažin kokius pelnus kas žadėtų. Bendravimas su žmonėmis netik su savo artimaisiais, bet ir naujais pažįstamais gali turėti lemiančios reikšmės pesimizmui pašalinti. Pagaliau viltis, kad Lietuva tikrai prisikels Nepriklausomam gyvenimui, ir kad mes visi vėl būsimė jai reikalingi gali sustiprinti ir didžiausius pesimistus. Palaikykime tą viltį savo tarpe ir išryškinkime gyvenamojo laikotarpio momentus sustiprinančius tokios vilties pagrinda.

Tarp Clevelando lietuvių

Grįždamas iš Chicagos pakeičiu sostojau Clevelande, kur teko dalyvauti gausingame "Akcijos" klubo susirinkime. Čia nuotalkos žymiai skirtingos. Clevelando naujųjų ateivių įvasla žymiai sveikesnė. Jie iki kaklo pasinėrę visuomeniniuose darbuose. Energingai vedą kovą už švenčiausius savo laisvės reikalus ir nei nemano pulti pesimizman, nors kasdieninio vargo našta juos lygiai slėgia.

Be to, Clevelando dypukai sugebėjo sueiti į artimesnius santykius su senąja ateivių karta ir čia visuomeninė veikla yra daugiau vienalytinė.

Būdinga, kad Clevelande pradeda ryškiau reikštis ir srovinė veikla. Jaučiama tam tikra. Labai kultūringose formuose, konkurencija tarp ateitininkų vadovaujamos katalikų ir tautininkų srovių. Tai vis ženklaiai natūraliai sveikos visuomenės. Šiuo atžvilgiu clevelandiečiai galėtų būti pavyzdžiu Chicagos lietuviams.

Kovą dėl mokyklos laimėjus

Clevelando lietuviai labai energingai, bet kartu ir kultūringai, vedė kovą už sugrąžinimą lietuvių kalbos į parapijinę mokyklą.

Didelėmis pastangomis buvo laimėtas J. E. Clevelando diecevizijos Vyskupo sprendimas, prieš lietuvių klebono (kokia gyvenimo ironija) valią, leidžiantis lietuviams turėti savo statytoje mokykloje, lietuvių kalbos ir kitų lituanistikos dalykų pamokas. Kai kas tą laimėjimą nenori vadinti laimėjimu. Tikrenybėje tai yra didelis laimėjimas. Kova gi buvo vedama už principą arba teisę lietuviams mokyti savo vaikus gimtosios kalbos katalikiškoje mokykloje, kuri yra tiesioginėje nelietuvio Vyskupo valdžioje.

Tikrai gali lietuviai katalikai pasidžiaugti, kad jų Bažnyčios vadovybė yra tokių tolerantingų ir plačių pažūrų Vyskupų rankose, kurie rizikuoja pažeisti savo pavaldinio klebono autoritetą ir patenkinti tikinčiųjų teisingus ir natūralius reikalavimus.

NAUJA AZIJOS POLITIKA

AMERIKOS LAIKYSENA KORĖJOS KARO ATŽVILGIU. — AZIJOJ SUSIKERTA SOVIETŲ — KINŲ INTERESAI? — SUSTIPRĖS ČIANGKAIŠEKO POZICIJOS. — JAPONIJOS APGINKLAVIMAS — NAUJAS LAPAS AZIJOS POLITIKOJ.

Vis daugiau linkstama manyti, jog amerikiečiai iš Korėjos tures pasitraukti. Tačiau prieš tokią problemą atsistoje JAV diplomatai ir kariškiai keičia mintį, jog reikia keisti Azijos politiką, nes kinai išvijo Jungtinių Tautų karines pajėgas be abejo jausis gana stiprūs tariai savo agresinę politiką toliau. Taip galvoja ir įtakingas "The New York Times", tokios nuomonės yra ir paprastai gerai informuotas "Newsweek". Jų manymu po Korėjos ateis eilė Indokinijai, galutiniam Tibetui užvaldymui, Malajams ir t.t. Šitie būsimieji faktai amerikiečius ir verčia peržiūrėti savo Azijos politiką, nes kiekvienas Sovietų Sąjungos pasigrobtas teritorijos gabalas stiprina jų padėtį ir trečiojo pasaulinio karo laimėjimo šansus.

Iš dabartinės padėties išeinant išrodo, jog JAV ir apskritai Vakarų pasaulio laukia du nemalonūs dalykai: arba žiaurus karas Azijoje, arba tos pačios Azijos praradimas. Tačiau dabar keliamas vėl naujas klausimas, kurio tikrasis atsakymas galėtų Azijos problemą pagrindinai pakeisti: kodėl komunistinė Kinija įstojo į Korėjos karą ir tik tuomet kai jau beveik visą Korėją buvo amerikiečių užimta. Juk kinai pačią pirmą karo dieną su savo milžiniškomis armijomis galėjo lengvai sumušti pietų korėjiečius ir juokingai (tuo metu) mažus JAV dalinius. Ligšio karo vadai ir kariniai bei politiniai stebėtojai visai galvodavo.

Šiandien net iš dviejų visai priešingų šaltinių atėjo žinios, nušviečiančios kinų komunistų agresiją kitokioje šviesoje. Tie pranešimai atėjo iš Tokio ir Biogrado, tačiau jų turinys yra beveik vienodas. Pagal pranešimus amerikiečiai iš Kinijos žino, jog JAV ir apskritai Vakarų pasaulio laukia du nemalonūs dalykai: arba žiaurus karas Azijoje, arba tos pačios Azijos praradimas. Tačiau dabar keliamas vėl naujas klausimas, kurio tikrasis atsakymas galėtų Azijos problemą pagrindinai pakeisti: kodėl komunistinė Kinija įstojo į Korėjos karą ir tik tuomet kai jau beveik visą Korėją buvo amerikiečių užimta. Juk kinai pačią pirmą karo dieną su savo milžiniškomis armijomis galėjo lengvai sumušti pietų korėjiečius ir juokingai (tuo metu) mažus JAV dalinius. Ligšio karo vadai ir kariniai bei politiniai stebėtojai visai galvodavo.

Šiandien net iš dviejų visai priešingų šaltinių atėjo žinios, nušviečiančios kinų komunistų agresiją kitokioje šviesoje. Tie pranešimai atėjo iš Tokio ir Biogrado, tačiau jų turinys yra beveik vienodas. Pagal pranešimus amerikiečiai iš Kinijos žino, jog JAV ir apskritai Vakarų pasaulio laukia du nemalonūs dalykai: arba žiaurus karas Azijoje, arba tos pačios Azijos praradimas. Tačiau dabar keliamas vėl naujas klausimas, kurio tikrasis atsakymas galėtų Azijos problemą pagrindinai pakeisti: kodėl komunistinė Kinija įstojo į Korėjos karą ir tik tuomet kai jau beveik visą Korėją buvo amerikiečių užimta. Juk kinai pačią pirmą karo dieną su savo milžiniškomis armijomis galėjo lengvai sumušti pietų korėjiečius ir juokingai (tuo metu) mažus JAV dalinius. Ligšio karo vadai ir kariniai bei politiniai stebėtojai visai galvodavo.

Clevelando lietuvių katalikų vadai užsipelno ypatingą pagarbą už jų tvirtą nusistatymą apginti savo natūralines, jiems paties Dievo duotas teises. "Lietuvių Žinios", kaip plačiausiai skaitomas Clevelande lietuvių katalikų laikraštis drausiai ir garbingai atliko savo pareigą. Už tai mūsų laikraštis susilaukė plačiausio dėmesio visose Amerikos lietuvių kolonijose. Du šimtai laišku atsiųsti redakcijai iš visų Amerikos kampų, padėrinantieji ir laiminantieji mūsų pastangas, parodo didelį visuomenės susidomėjimą mokyklų atlietuvinimu. Rašė įvairių profesijų žmonės: rašė kunigai, net būvę Šv. Jurgio parapijos vikarai, rašė mokytojai, advokatai, rašė ir paprasti elniniai lietuviai darbininkai. Ačiū Jums, visiems už malonų ir padėrinantį žodį. Mes didžiuojamės Jūsų visų patriotizmu ir pasiryžimu kovoti už švenčiausias savo teises.

šimus Rusija ir Kinija Korėjoj ir Mandžiūrijoj yra ne sąjungininkai, bet geriausiai atveju draugai, kurie tų dviejų kraštų nepasidalina. Esą šiaurinė Korėja prieš karą buvo tvarkoma Kremliaus įsakymais. Jei karą jau beveik pralaimėjus, Kinija išnaudojo progą ir savo armijomis užplūde korėją į Kremliaus patikėtinių vietas pasodino kitus komunistus, istikimus Peipingui.

"Newsweek", gavusi šiuos pranešimus, tuojuo painformavo savo biurus Londone ir Vašingtone, klausdamas ar tie Tokio ir Biogrado pranešimai yra tiesa.

Iš Londono gautame pranešime teigiama, jog Kinija į karą įstojo pati, nors Rusija ją tą padaryti galėjo ir paraginti. Tačiau ligšiol kinai dar nepadarė nieko, kas galėtų sovietus bauginti, nors kinai užgrobdami vieną Azijos valstybę po kitos ir gali užsitrukinti Kremliaus nemalonę. Tokio — Biogrado pranešimuose teigiama, jog Kinija pati įsivėlė į karą, norėdama Rusijai parodyti savo stiprumą. Gi Londono pranešimu, greičiausiai patys rusai įstumė Kiniją į konfliktą, nenorėdami duoti jiems progos kištis į savo dominuojamos Tolimosios Azijos reikalus. Pagal vieną gerai informuotą Londono valdininką — nėra per daug fantastiškas galvojimas, jog kinams bandant užvaldyti Aziją, Amerika dar kartą pasidarys Rusijos sąjungininku.

Iš Vašingtono ateinančios žinios sako, jog kinai šiuo metu savo padėtį Mandžiūrijoj labai sustiprino, tačiau, atrodo, jog rusų įtaka Mandžiūrijoj dar nesulipnėjo. Tačiau Vašingtono informuotojas sako, jog rusų — kinų santykiuose vis dar glūdi ankstesnio jų konflikto dėl Mandžiūrijos ir Korėjos sėklos. Amerikiečiai šią padėtį galėtų puikiai išnaudoti, tačiau kol kinai laimi fronte, o rusai už žalio stalo, tas padaryti neįmanoma.

Iš dabartinės JAV politikos matyti jog Amerika yra nutarusi Azijos nepalikti. Tačiau

DIRBS VANDENILINĖ BOMBA

Ryšium su padidėjusia karo grėsme, Amerika didina atominės bombos gamybos priemones, taip jau stato ir vandenilinė bombai dirbti įrengimus. Vandenilinės bombos gamybai įrengimai numatyta pietų Kalifornijoje ir kaštuos apie 260 milijonų dolerių. Numatoma, kad ir atominės bombos tyrimams padidinti teksią paskirti dar apie milijardą dolerių.

tai galima įvykdyti tik keičiant ligšiolinę Azijos politiką. Visų pirma, atrodo, bus grąžinta tinkama vieta Azijos politikoj Čiangkaišekui. Tas yra visai galimas dalykas, nes naujasis kongresas tam žingsniu yra daug palankesnis, negu senasis. Toks JAV žingsnis būtų ir visai suprantamas, nes užsitaręs Formozoj Čiangkaiškas savo armiją taip sustiprino, jog kartu su savo puse milijono partizanų būtų komunistinei Kinijai visai rimtas priešas.

Iš kitos pusės bręsta ir Japonijos klausimas. Jau senia buvo norima su Japonija pasirašyti taikos sutartį, tačiau šiuo reikalu nesutikdavo valstybės ir gynybos sekretoriatai. Tačiau dabar, Azijos padėčiai komplikuojantis ir gen. McArthurui remiant valstybės departamentą, Japonija greitoj ateityj gali tapti laisva valstybe su sava armija. Japonijos apginklavimas — jau beveik tikras dalykas, nes tuo nori JAV ir patys japonai. Jos armijos branduolį greičiausiai sudarys jau dabar suorganizuotas 75 000 vyrų policijos rezervas. Savaimė aišku, jog suteikimas laisvės Japonijai ir jos apginklavimas bus vėl žingsnis pirmyn į Azijos problemos išsprendimą, nes paties gen. McArthur žodžiais — Japonija būsimojoj Azijoje suvaidins svarbų vaidmenį. (ak)

AR VAKARAI VĖL NUSILEIS?

Pabaltijo kraštų klausimas iškilis būsimojoj keturių didžiųjų konferencijoj?

Britai ir prancūzai pasiruošę derėtis. — Ar pasiseks rusams vėl apgauti vakariečius? — Amerikiečiai konferencijai taip pat ruošiasi, nors nesutinka su rusų reikalavimais

Tarp Vakarų diplomatų, esančių Maskvoje, vyrauja nuomonė, jog rusai dėsią visas pastangas, kad sutrukdytų Vakarams apginkluoti V. Vokietiją. Todėl jie ir pasiūlė susitaikyti 4 didžiųjų užs. reik. ministerių konferenciją Vokietijos ir Austrijos klausimams spręsti. JAV, D. Britanija ir Prancūzija su tuo sutiko, tačiau reikalauja, kad toje konferencijoje būtų svarstomi viso pasaulio reikalai. Po apskaitimo tuo reikalu notomis, padėtis dar nepaaiškėjo, tačiau atrodo, jog tokia konferencija įvyks. Anglija ir Prancūzija jau dabar spiria Ameriką sėsti prie žalio stalo, nes anot anglų už taiką jokia kaina neperbrangi. Tai yra pirma priežastis, kuris verčia amerikiečius derėtis.

Iš kitos pusės, gen. Eisenhowerio paskyrimas vyr. Europos kariuomenės vadu, Azijos politikos keitimas ir apskritai

o Pirmos serijos U. S. naujų lengvųjų tankų pradės eiti iš fabriku šį pavasarį. Vidutinių ir sunkiųjų tankų patobulinimai baigiami daryti. Šiems metams tankų gamybai skirtas vienas bilijonas dolerių.

o Maisto kainos pirmoje gruodžio mėnesio pusėje vėl žymiai pakilo. Palyginus su pereinusių metų tuo pat metu, kainos pakilo 10 procentų.

o Du U. S. karo laivai — kreiseris ir lėktuvnešis — išimami iš "vystyklų" ir grąžinami į aktyvią tarnybą.

o MacArthur'o štabo žiniomis sovietų maršalas Žukovas dabar Mukdene, iš kur vadovauja operacijoms Korėjos fronte. Įsakymus pasirašo ne jis, bet kinų 4 armijos vadas gen. Lin Pias.

o Kanada sutiko priimti šiais metais dar 50,000 DP iš Europos, o N. Zelandija 3,000. Kanada iki šiol yra priėmusi virš 100,000 pabėgėlių.

o Nepaprasto pajėgumo maži JAV tankai jau gaminami masiniu būdu. Šių tankų patrankos vadovaujamos radaru ir yra nepaprastai taiklios. Pirmi 50 tankų bus baigti po poros savaitių.

o Pietų Kinijoje pradėta areštuoti įvairių krikščioniškų konfesijų misijonieriai. Iki šiol šioje Kinijos dalyje dar buvo palyginamai tuo reikalu ramu.

o Italijos krašto apsaugos ministeris Pacciardi pareiškė, kad trys italų divizijos tuojuo bus paskirtos į gen. Eisenhowerio vadovaujamą Atlanto Sąjungos armiją. Šių metų pabaigoje, kai italai turės pakankamai ginklų, prie gen. Eisenhowerio armijos bus priskirtos dar 8 italų divizijos. Tai visa kariuomenė, kurią italai turi teisę laikyti.

o Paskutinį mėnesį Kanados ginklų sandėliuose buvo įvykdyti keli sabotažo veiksmai. Vien tik Naujų Metų dieną buvo padegti du sandėliai. Kariuomenės atstovas patvirtino, kad tai yra komunistų darbas, atliekamas gerai organizuotos slaptos grupės. Iki šiol daug nuostolių nepadarėta, nes gaisrai buvo laiku pastebėti ir užgesinti. Vienas padėginas, jei laiku nebūtų buvęs pastebėtas, būtų suraikęs vieno milijono vertės karišką turą.

o Vieno britų karo laivo mašinose vėl rasta smėlio. Nebeabejojama, kad tai slaptos sabotažininkų grupės darbas. Per šešius mėnesius sabotažo veiksmai buvo rasti 12 karo laivų.

o Prezidentas Truman pranešė spaudos konferencijoje, kad privaloma atlyginimų ir kainų kontrolė bus tikrai įvesta galimais greičiausiai laiku. Bus prašyta pakeisti įstatymus, kad būtų galima įvesti kainų kontrolę ir maisto produktams.

suomet labai gerai informuoto "Newsweek" žurnalo pranešimą. Ten rašoma, jog, jei amerikiečiai turėtų padaryti nuolatiniams rusams, jie tai tegalėtų padaryti tik trijuose punktuose: (1) patenkinti rusų reikalavimus Pabaltijo klausimu, sutvarkyti Triesto reikalą ir pristabdyti Vokietijos ginklavimą. Reikia pastebėti, jog tai pačio žurnalo nuomonė, tačiau neabejojama, jog žinią "Newsweek" nugriebė iš kokių nors vyriausybės šaltinių. Peranksti dar apie tai kalbėti, tačiau vienas dalykas aiškūs — rusai per daug gėdrūs, kad už tokią, palyginti, mažą kainą jie duotų amerikiečiams laiko pasiruošti karui. Jie gali kuriam laikui aprinti, tačiau niekadoms jie savo duoto žodžio nelaikys, o Amerika tomis nuolaidoms tik dar kartą įrodytų, jog yra silpna ir netoli temanti. (ak)

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEMlock 1-3121

Jungt. Valstybėse metams.....\$3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui..... 1.50
Užsieny metams..... 4.00
Užsieny pusmečiui..... 2.00

Skelbimų kainos sulig sustarimo

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEMlock 1-3121

Subscription Rates:
In U. S. A., one year.....\$3.00
In U. S. A., six months..... 1.50
Other countries, one year..... 4.00
Other countries, six months..... 2.00

Advertising rates on application

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

TAUTŲ LAISVĖS PIRKLIAI

Kada tik santykiai tarp Sovietų Rusijos ir Amerikos Jungtinių Valstybių kiek ištempia, tuoj pradeda veikti Washingtono tam tikra grupė politikierių, kurie kitų tautų laisvės kaina nori pirkti Stalino malonę.

Taip buvo praėjo karo eigoje, taip yra ir dabar. Idomiusia tai, kad rusiškoms meškos numalšinimui, jai į gerklę surijimui, pirmiausia norima mesti 3 mažas Pabaltijo Valstybes — Estiją, Latviją ir Lietuvą. Rusijos Jungtinių Valstybių sostinėje Washingtono plačiai pasklido žinios, kad besiruošiant plataus masto deryboms su Sovietų Rusija, Amerikos Jungtinių Valstybių vyriausybė esanti pasirodusi padaryti Rusijai teritorinių nuolaidų Europoje, Vokietijos, Triesto ir 3-ju mažų Pabaltijo tautų sąskaiton. Aukštas valstybės departamento valdininkas — ambasadorius Philip Jessup, jau kuris laikas dirba ant to projekto, kad prasidėjus deryboms su Sovietais, Amerikos vyriausybė turėtų ką pasiūlyti. Jeigu šios žinios turėtų koki nors pagrindą, tai pavergtųjų tautų draugai Amerikoje turėtų sukursti ir veikti, kad užkurtus kelią baisiai politinei klaidai.

Nejaugi tie tautų laisvės pirkliai yra tokie nanyvūs, kad nemato, jog tai per menka kaina pirkti Stalino malonę ir visuotinę taiką.

Sovietų Rusijos apetitai yra daug didesni, negu formalu pripažinimas Pabaltijo valstybių okupacijos arba tam tikro teritorinės nuolaidos Vokietijoje arba Trieste. Kremliams Viešpačių ranka siekia pačios Washingtono žemės. Už pripažinimą Stalinui Pabaltijo valstybių jis gali maloniai nusišypsoti, Amerikos atstovui per derybas, bet niekad nebus pilnai patenkintas tokia menka kaina ir taikos pasaulin negražins. Tuo tarpu principas būtų pažeistas ir Amerikos prestižui suduotas milžiniškas smūgis. Žmonės Europoje protaus jeigu Amerikos Jungtinės Valstybės galėjo išduoti Pabaltijo Valstybių laisvę, tai kodėl sąlygoms nelaimingai susidėjus jos negali išduoti Atlanto pakto sąjungininkus.

Mūsų įsitikinimu Amerikos Jungtinių Valstybių vyriausybė negali tos baisios klaidos padaryti ir atsistoti ant aiškaus "apeasemento" kelio, kuris nuvestų pačią Ameriką į pražūtį. Tą pačią klaidą, praėjo karo eigoje norėjo padaryti Didžiosios Britanijos vyriausybė. Ją nuo to žygio sulaukė prezidentas Rooseveltas. Sunku tikėti, kad dabartiniai Amerikos vadai, kurie laikosi Rooseveltinės politikos tradicijų, galėtų, tokiorbaision klaidon ibristi. Kiekvienas protingas žmogus mato, kad jokia padori taika su Sovietų Rusija nebėra įmanoma. Reikia visom jėgom ruošti lemiamam žygiui — bolševizmo sutriuškinimui.

Sustiprinkime mūsų politinę akciją

Kiekvienos derybos tarp demokratinų šalių ir Sovietų Rusijos yra grėsmingos mažosioms tautoms.

Dabar kaip tik tokioms deryboms ruošiamasi. Šiuo momentu Pabaltijo tautų draugų, o ypač Amerikos lietuvių būdurnas turi būti keleriopai padidintas. Artėja Vasario 16-tos dienos šventė, kurios proga visose Amerikos lietuvių kolonijose ruošiami minėjimai. Šimet tuos minėjimus paverskime milžiniška demonstracija už Pabaltijo tautų laisvę ir Amerikos apsaugų sustiprinimą. Kiekvienas padorus lietuvis turi jausti pareigą šimtet dalyvauti Vasario 16-tos dienos šventėje ir gausesne auka prisidėti prie politinės akcijos sustiprinimo.

Šimtų tūkstančių Amerikos lietuvių vardų turi būti nusijstos telegramos prezidentui ir valstybės departamentui, prašant tvirtai laikytis Atlanto Čarterio dėsnių ir joku atveju neapleisti 3-ju mažų Pabaltijo tautų, kurias Sovietų Rusija yra okupavusi, bet tam piktam savo darbu neturi Amerikos pritarimo.

Dar yra laiko tam žygiui tinkamai prisiruošti. Amerikos lietuvių politinis centras — Amerikos Lietuvių Taryba turėtų nedelsdama išleisti ir visuomenę stiprų atsišaukimą, paaiškinantį gyvenamojo politinio momento svarbumą, ir paraginantį visuomenę būdėti Lietuvos laisvės sargyboje.

Per eilę metų aš priešinau iki šiol dar Amerikos Lietuvių Tarybos tebevertojamam veiklos metodui — kontaktuoti visuomenę tik viešais atsišaukimais per spaudą. Mano supratimu daug sėkmingesnis yra organizacinis metodas — susirašinėjimas su skyriais ir jų reguliarius painformavimas apie tai kas daryti dabar. Lietuvių visuomenės vadai kolonijose turėtų būti geriau informuoti iš savo centro, negu jie yra painformuojami laikraščiu. Informuoti visuomenę tik per laikraščius, tai labai pasenęs metodas, kuris daug prisideda prie organizacijos susmugdymo.

Draugijų veikėjai nori daugiau žinoti, negu cilinis laikraščio skaitytojas. Jeigu tos informacijos jie negauna, ta nustoja intereso lankyti į Tarybos skyrių susirinkimus. — Tai taip visas veikimas kolonijoje numiršta.

Washingtono pasklidusios žinios apie ruošiamą projektą dėl Pabaltijo valstybių formalaus pripažinimo Rusijai, turėtų

SAVAITĖS POLITINIŲ ĮVYKIŲ SŪKURŲ

MASKVOS STRATEGIJA. — TRUMANAS BUVO BĖPASIDUODAS. — ADMIROLAS SHE. RMANAS VIETON GEN. BRADLEY. — KOMUNISTINĖ KIN IJA RUOŠIA KRAŠTĄ PASAULINIAM KARUI. — VOKIEČIAI NELABAI PATENKINTI EISENHOWERIU. — RYTŲ VO. KIETIJOJE SALIA POLICIJOS, KURIAMA IR REGULIARI KARIUOMENĖ

JAV kai kurie politikai, gerai pažįstą Rusiją tvirtina, jog nėra jokio abejojimo, kad Rusija pasaulinį karą nepradės šiais m. Jie sutinka, jog Kremlius gali sukelti karą kur nors Europoje, tačiau jis tebutų tik Korėjos pobūdžio ir Maskva jame tiesioginiai nedalyvautų. Jie teigia, jog rusai (1) nėra karui galutinai pasirodę ir (2) jie netvirti dar vidaus gyvenime. Šiomet pradėtas pasaulinis karas sukeltų didelį partizanų judėjimą pavergtuose kraštuose ir net pačioj Rusijoj. Rusijos politikos specialistai vistiek galvoja, jog šiais metais Rusijos lidžiausias žingsnis bus Jugoslavijos užpuolimas. (žinoma citų rankomis).

Iš labai prez. Trumanui artimų šaltinių pranešama, jog šis prieš 3 savaites buvo jau bėpasiduodęs respublikonų įtakai dėl Achesono atstatydinimo. Tų pačių šaltinių informacijomis Trumanas už Dean Achesono atstatydinimą vėly reikalavęs iš respublikonų didesnės paramos užsieniu

politikoj. Tačiau Trumaną vėly sustiprino respublikonų išleistas prieš Achesoną atsišaukimas ir Hooverio kalba. "Newsweek" pakartotinai praneša, jog JAV Jungtinio Štabo viršininkui gen. Bradley kitą vasarą atstatydinūs jo vietą užims JAV karo laivyno viršininkas admiras Forrest Shermanas.

Gen. McCarthy jau pradėjo senate kovą prieš Drew Pearsoną žinomąjį spaudos ir radijo politinį komentatorių. Tas radijo stotis ir laikraščius, kurie remia Drew Pearsoną McCarthy išbarė už "nesąmoningą rėnimą tarptautinio komunizmo". Nežiūrint, jog kai kurie Drew Pearsono rėmėjai nuo jo atsiskė, bent penkios radijo stotys pasiūlė transliuoti jo komentarus.

JAV slaptosios žvalgybos pranešimais komunistine Kinija svarbiuosius savo fabrikus ir žiūros pakraščiu perkelia krašto gilumą. Gi Kwantungo provincijos valdžia savo sostinę

iš istorinio Cantono perkėlė daugiau kaip šimtą mylių nuo jūros.

Nebodami kitų Europos valstybių, kurios Eisenhowerio paskyrimą vyr. Europos kariuomenės vadu sutiko su pasitenkinimu, vokiečių laikraščiai tuo paskyrimu nepatenkinti. Mat, po vokiečių kapituliacijos Eisenhoweris laikėsi nuomonės, jog vokiečius reikia viena kartą ant visados gerai pamokinti kaip reiškia karo sukėlimas ir jo pralaimėjimas.

Nors ligšiol oficialiai dar nepaskelbta, tačiau gerai informuoti šaltiniai praneša, jog rusai Rytų Vokietijoje šalia "liaudies policijos" jau organizuoja ir reguliarią kariuomenę. Vokiečių generolai, kurie dabar tarnauja rusams, važinėja po Rytų Vokietiją ieškoti savanorių buvusių vokiečių karininkų. Jiems žadama ta pati alga, kokią jie gavo 1945 m. gegužės mėn. 9 d. įstoje į kariuomenę jie visi bus pakelti vienu laipsniu aukščiau. (ak)

Korėjos fronte

Naujųjų Metų dieną komunistinėms armijoms pradėjus ofenzivą, amerikiečiai buvo priversti trauktis ir traukias ligi šiandien. Nepasitenkinę degančiu Seulu kinai stipriai veržiasi ir pirmyn Pusan link ir jau užėmė svarbų kelių mazgą Wonju, esantį 53 mylias į pietus nuo paralelės. Šiuo metu vyksta dideli mušiai į pietu. nuo Wonju, kur komunistai yra sutraukę dideles savo pajėgas. Jie savo armijas nukreipę Chungju, kuris yra 25 mylias pietus nuo Wonju, per kurį einas vienas iš dviejų didžiųjų kelių į Pusan. Wonju fronte šiuo metu kovojo per 70,000 šiaurės korėjiečių, o jiems į pagelbą skuba 150,000 kinų vyrų.

Vakariniame fronte kinai sutraukę per 200,000 karių, kurių 10,000 jau atsirado Osanc srityje, 27 mylios į pietus nuo Seulo ir 58 mylios į pietus nuo 38 paralelės. Gal tik trečdalis Osano srityje kovojančių kinų turi šautuvus. Kiti apginkluoti tik granatomis.

JAV karo aviacija stipriai bombardavo šiaurės Korėjos sostinės Pyonyango pramonės kvartalus, numesdami per 100 tonų bombų.

Apskritai amerikiečiai traukiasi visu frontu ir patikintų šaltinių pranešimais fronto vadai dar nenustatę kur sudaryti gynybos liniją, jei iš viso tokią liniją reiks sudaryti.

"DUONA, VYNAS IR KRYŽIUS"

T. Bruno Markaitis, S. J., apsigyvenęs Chicagoje rašo "Laiškuose Lietuviams". Pirmas jo straipsnis "Žvaigždės Paslaptis" yra kalėdiniam "L. L." numeryje. Toliau seks jo straipsnių ciklas apie šventas Mišias — "Duona, Vynas ir Kryžius".

AKTUALIAISIAIS KLAUSIMAIS

KELI ŽODŽIAI SVARBIU KLAUSIMU

Jausdami savo brolių nežmoniškas kancias pavergtoje Lietuvoje ir patys nešdami sunkią tremties našta, pasaulio lietuviai gana energingai kovojo su savo amžinuoju priešu dėl Tėvynės išlaisvinimo. Nors ir labai mažai, palyginus, remiamas mūsų VLIKas (Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas) vistiek atlieka pasigėrėjimo vertus darbus, turėsiąčius Lietuvai neabejotinai didelės reikšmės. Jungtinėse Amerikos Valstybėse nepailsdama dirba Amerikos Lietuvių Taryba (ALT), kurios darbas mes patys kartais per mažai įvertiname. Pagaliau Lietuvos laisvinimo darbą dirba visa organizuotoji laisvoji lietuvių išėvijia — per savo organizacijas spaudą ir kitas institucijas. Tai viskas labai gražu ir didžiai naudinga mūsų Lietuvai, bet...

Su tuo "bet" ir yra visavargas. Kaip jau aukščiau minėjome, Lietuvos vadavimo darbas yra vykdomas įvairiomis formomis ir įvairiose srityse bet mūsų vadovaujantieji organai ir inteligentija užmiršė dar vieną nepaprastą svarbų reikalą — visų pavergtųjų kraštų jungimasi į vieną bendrą kovą prieš vieną bendrą pavergėją. Tik vienintelis prof. Dr. K. Pakštas nenurimdamas šaukia pavergtuosius kraštus jungtis. Ne vieną kartą jis žodžiu ir raštu ragino lietuvius imti iniciatyvos jungti visas pavergtas tautas, tačiau jo balsas tenuskamtelėjo, kaip balsas šaukiančiojo tyruose.

Keliamasis klausimas yra labai svarbus būsimajai Lietuvai ir visai Vidurio Europai. Akylėšnis tarptautinės politikos stebėtojas šiandien jau įsitikinęs, jog būsimoji Europa toli gražu nebus panaši į buvusiąją. Dešimtyje Europos valstybių pamatė, jog jos kiekviena atskirai yra persilpnos išsaugoti savo nepriklausomybę prieš amžinai agresyviuos vokiečius ir niekad nepasotinamus, veržlius ir svetimų valstybių grobimą mėgstančius rusus. Didelei pavergtųjų kraštų išėvijai protai pakankamai gerai permato ir JAV politiką Europos klausimu. Tačiau ji nelabai džiugina pavergtąsias tautas. Yra vieša paslaptis, jog JAV valstybės departamente (užsieniu reikalų ministerijoj) vyrąjau nuomėnė palikti Rusiją kokia ji dabar yra, tik pakeisti jos valdymosi formą, geriau sakant, išnaikinti komunistų ir JAV vyrų dažnai kalba apie komunizmo pragaištingumą ir apie pareigą ginti laisvasias tautas, bet tyli apie pavergtųjų tautų išlaisvinimą, ir jų tolimesnį likimą. Daugelis auk-

stose vietose sėdinčiųjų net nesislėpdami teigia, jog Lietuva, Latvija, Estija, Gudija, Ukraina ir kitos teritorijos turėtų būti Rusijai palitikos, nes jos yra mūsų provincijos.

Štai kokioj padėtyj dabar konkrečiai mes, lietuviai, esame. Šviesieji protai tai žino, tačiau plačioji masė ir didelė dalis inteligentijos arba nežino arba, jei ir žino, tai į tą reikalą žiūri pro ruožavus akinius. Jie delės reikšmės. Jungtinėse Amerikos Valstybėse nepailsdama dirba Amerikos Lietuvių Taryba (ALT), kurios darbas mes patys kartais per mažai įvertiname. Pagaliau Lietuvos laisvinimo darbą dirba visa organizuotoji laisvoji lietuvių išėvijia — per savo organizacijas spaudą ir kitas institucijas. Tai viskas labai gražu ir didžiai naudinga mūsų Lietuvai, bet...

Negalėdamos atsisaityti nors dalies savo laisvų, kai kurios tautos dar ir dabar mano apie atskirų savo valstybių atkūrimą. Kai tas momentas ateis, vėl prasidės tarpusiuo kovos, o rusai, žinoma, tokios progos nepraleis.

Todėl, sekant prof. K. Pakšto teigimu, reiškia, jog visų pavergtųjų kraštų atstovai jau dabar susijungtų bendrai kovai ir padėtų pagrindus būsimosios Vidurio Europos federacijai. Tuo būdu bus vienu šūviu nušauti du zuikiai: sustiprinta kova už Lietuvos ir kitų pavergtųjų kraštų laisvę, o taip pat užgarantuota taika pokarinėje Europoje. Eventuali atveju susijungusi Vidurio Europa turėtų apie 150 milijonų žmonių, o tai jau būtų ekonomiškai ir kariškai per didelės kėsnis bet kokiam būsimam agresoriui.

Iš kitos pusės, Vidurio Europos kraštų atstovai, sudarę autoritetingą bendrą vadovybę, jau šiuo metu galėtų išspręsti visą eilę degančių klausimų, kurie pirmoje eilėje stovį teritorinės problemos. Ypačiai tas būtų svarbu lietuviams, nes nei lenkai Vilniaus, nei vokiečiai Klaipėdos nė nemano mums atiduoti. Pagaliau gūdai reiškia pretenzijų Lietuvai. Išvada — išvadavus Lietuvą, teks vėl kariauti dėl kiekvienos lietuviškos pėdos. Kai autoritetingas organas dabar tuos klausimus išrįs, pusė Lietuvos atkūrimo darbo bus atlikta.

Tiesą sakant, šis mūsų iškel-tasis reikalas pradėda jau rasti atgarsio. ALT savo paskutiniame suvažiavime nutarė tam-priau bendradarbiauti su panašiais kitų tautų organais. Tenka tik pagedauti, kad lietuviai būtų ir to bendrojo organo iniciatoriai, nes jei jis bus įkurtas be mūsų, tai mes jame teturėsime mažą balsą.

A. Erdvilas

LAUKIAMA NAUJO KARDINOLŲ PASKYRIMO

Artimoje ateityj Vatikane numatoma sušaukti konsistoriją, kurios tikslas paskirti naują kardinolų, tuo būdu papildant kardinolų kolegijos narių skaičių ligi pilno kolegijos sąstato — 70. Paskutiniu metu, ke-liems kardinolams mirus, o kitiems atsidūrus už geležinės uždangos, kardinolų kolegija teturi tik 52 narius.

Naujųjų kardinolų kandida-

tų tarpe yra vienas negras. Pereitą savaitę Vokietijos rūsų zonoje mirė paskutinis laisvas ir veiklus kardinolas anapus geležinės uždangos — tai kardinol. Konrad von Preysing. Dabar vienintelis laisvas kardinolas Rytų Europoje yra 84 m. Krokuvos arkivyskupas Adam Stefan Sapieha, kurį rusai palikę ramybėje, atrodo, dėl jo gilios senatvės.

° Lietuvių tautosaka plačiai atstovaujama naujoje amerikiečių tautosakos enciklopedijoje. Antrame tome yra aštuoni dideli dviejų skilčių puslapiai (nuo 627 iki 634) apie lietuvių tautosaką, liaudies dainas ir mitologiją. Medžiaga enciklopedijai parengė dr. J. Balys, kuris taip pat parašė ir apie latvių, estų, suomių ir kitų finniškų tautų tautosakas.

° Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga, Toronte vienos savaitės atostogas praleido kun. dr. J. Gutauskas, kuris šiuo metu gilina studijas ir ruošia mokslinį darbą Quebeco universitete.

° Prof. Iz. Vasyliūnas groję tėvų salieziečių bažnyčioje gruodžio 17 d. per šv. mišias. Tartini, Thomas ir Fleischerio kūrinius, vargonams pritariant. Taip pat dalyvavo Z. B. J o n u š o vedamas lietuvių choras. Tuo pačiu metu suvirtinimo sakramentą suteikė ietinis vyskupas septyniems mažiems lietuviukams.

° Sausio mėn. 2 d. į JAV išvyksta Vienybės Sąjūdžio atstovas VLIKė Jonas Kavaliūnas su šeima.

° Importo — Eksporto firmos "Vesta" direktorius Dr. Kęstutis Valiūnas, kuris ėjo ūkininkų Sąjungos (Dr. Karvelio) antrininko pareigas VLIKė, do-

kumentacijos formuluotumus atlikti taip pat yra pašauktas ir pereinama emigracijos stovyklą Rastatte.

° Viena vokiečių leidykla prancūzų zonoje labai susidomėjusi prof. dr. A. Maccinos veikalu "Didžioju Inkvizitorium". Veikalas buvo išverstas į vokiečių kalbą. Rankraštis jau surinktas ir netrukus bus išspausdintas. Tuo tarpu autorius baigia spausdinti "Jobo Dramą" ir rašo kitus filosofinius veikalus. Maccina tuo tarpu dar nemano apieisti Vokietiją.

° Iš spaudos jau išėjo antrasis "Kario" numeris. "Karys" žada eiti kas mėnesį. Jo kaina metams 4 dol. "Karys" yra Lietuvoj ėjusio "Kario" sekėjas. Jo redaktorium yra kpt. Simas Urbonas.

° Šiomis dienomis Torine pasirodė seniai lauktas, lietuvių saleziečių išleistas neperijodinis leidinys "Saleziečių Balsas". Redaguojamas kun. dr. Juozo Zeliausko.

° Šv. Metų pabaigai į Romą buvo atvykę lietuviai maldininkai: Kun. Pacevičius iš Anglijos; Kun. Dr. J. Navickas iš Šveicarijos; stud. Pabediškas iš Ispanijos; A. Šešplaukis — Tyruolis ir Račkauskaitė — JAV ir Kristina Bielevičiūtė — Morigan iš Prancūzijos.

aukščiau pasiekti vadų ausis, negu spauda spėja painformuoti. Dar neteko girdėti, kad Amerikos Lietuvių Tarybos centras būtų kam nors apie tai rašęs ir aliarmavęs visuomenę. O tai būtų rodos jo tiesioginė pareiga.

Jeigu dabartiniai centro veikėjai pavargo, tai gali pasi-rašyti atleidžiami iš pareigų ir užleisti vietas mažiau persitirbusiems. Amerikos Lietuvių visuomenė yra jautri ir duosniavo tautos laisvinimo akcijai. Ji lengvai gali tam tikslui uaukoti prašomus 100.000 dolerių, jeigu bus laiku ir tinkamai painformuota apie gresiančius pavojus.

Visuomenė laukia iš savo politinio centro nurodymų, informacijos ir geresnio veiklos metodo.

TIESIUOJU KELIU

TRIJŲ KARALIŲ KELIAIS

ALFA SŪSINSKAS

Pagal šventųjų Evangelijų pasakojimus, trys nežinomos šalies karaliai atvykę į Betliejų Kūdikėlio Jėzaus pagarbinti. Šis gražus istorinis evangelinis faktas turi labai gilią prasmę, ir būtent — meilė tiesai.

Meilė tiesai ir tiesos ieškojimas niekuomet nėra pasenę dalykai. Pati tiesa yra amžina ir jos ieškojimas žmonėms niekuomet nepasibaigia.

Meilė tiesai ir tiesos ieškojimas visada yra susijęs su kančia. Tiesa yra brangiausia vertybė, todėl ir kelias į ją yra sunkus ir reikalaujantis vargo bei kančios.

Iš visų tiesų pati brangioji ir vertingoji yra Kristaus pasakeltoji evangelinė tiesa. Dėl šios evangelinės tiesos turėjo žūti nekaltieji kūdikiai, Erodo išskerti tik dėl to, kad su jais kartu jis tikėjosi likviduosis ir patį Kūdikėlį Jėzų.

Ėjo pirmieji amžiai. Apaštalai, skelbę Kristaus paliktąją tiesą, turėjo už šį savo darbą krauju užmokėti, atiduodami savo galvas. Pirmieji krikščionys, gyvendami meilė Kristaus tiesai, ėjo į kalėjimus, tūkstančiais mirė tik dėl to, kad jiems Kristaus tiesa buvo brangesnė už jų gyvybę.

Ir taip per visus amžius iki mūsų laikų milijonai žmonių pasiryžta verčiau mirti, negu atsisakyti Kristaus tiesos, negu ją kojomis sumindyti ir ją apspaudyti.

Ak, tie baisieji mūsų laikai! Niekada nebuvo taip baisiai puolama Kristaus tiesa, kaip mūsų amžiuje. Bet iš antros pusės, niekada Kristaus tiesa nebuvo taip tvirtai ir plačiai ginama, kaip šiais pačiais mūsų moderniaisiais laikais. Juk dar niekada nesiliejo tiek daug kraujo, kaip paskutiniu metu.

Ir tik dėl to, kad milijonai žmonių labiau myli Kristaus tiesą, negu ginklu brukamąjį Staliną (ar buvusio Hitlerio) melą. Tiesai siekti, jos ieškoti reikia geros žmogaus valios. Pikta valia pažintuosios tiesos nemyli ir jos nevykdo. Pikta žmogaus valia dėl savo sugėlimo ir piktumo net kovoja prieš pažintąją tiesą, kuri jai prikiša jos piktumą bei blogumą.

Mus žavi tiesos kovotojai. Jie yra lyg žvaigždės naktį danguje. Bet tik žavėtis ir gėrėtis tiesos kovotojais yra permažas dalykas: reikia kiekvienam iš mūsų įsijungti į Kristaus kovotojų eilės, kad tuo ir mes atliktume savo pareigą Kristaus tiesai.

Geroms valios krikščionis visur sutiks progų, kur jis galėtų pasireikšti kaip Kristaus tiesos kovotojas. Lūdnas reikškinys: nevienas krikščionis nori naudotis Kristaus maionėmis ir Jo tiesa, bet dėl Kristaus tiesos kovoti ir net kentėti — nesiryžta! Kitais žodžiais tariant, toks krikščionis nori viską gauti iš Kristaus, o Jam toks nieko nenori duoti.

Trijų Karalių varginga ir tolima kelionė pagarbinti Kūdikėlį Jėzų yra šviesus ir pamokas pavyzdys visų laikų žmonėms, kurių daugelis bijo tiesos ir dėl jos neparodo nei mažiausio pasiatikojimo.

Krikščionis, kuris dėl Kristaus tiesos nekovoja ir nenori dėl jos bent kiek pakentėti, nėra tikras ir pilnas krikščionis.

Vokiečių Katalikų Jaunimo organizacijų vadovybė pranešė, kad nuo liepos 15 iki lapkričio 30 Romą Sv. Metų proga aplankė 18 tūkstančių vokiečių jaunimo. Iš jų 10 tūkstančių mergaičių ir 8 tūkstančiai vyrų nuo 18 iki 25 metų amžiaus.

BALFAS IR TOLIAU DIRBS KILNUJŲ DARBA

NUTARTA ŠIAIS METAIS TREMTINIŲ ŠALPAI SURINKTI 310,000 DOLERIŲ

Sausio 5 — 6 dienomis Hotel New Yorker, New Yorke įvyko Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo metinis suvažiavimas — seimas. Jam vadovavo Elž. Paurazienė, Detroit, pirm., M. Michelsonienė, Boston ir Pivarionas, Pitsburgh — vicepirmininkai.

Sekretoriatai sudarė: J. Brazinskas, Yonkers, N. Y., P. Grybienė, Chicago, O. Valaitienė, Brooklyn, N. Y., Pranas Joga, Cleveland, Ohio.

Seima savo atsilankymu pagerbė J. E. vysk. McDonall, atstovavęs J. Em. kard. Spellman, New Yorko arkivyskupą. Savo kalboje jis džiaugėsi BALF nuveiktais darbais ir pagyrė lietuvių vieningumą rūpinantis savo tautiečių šalpa ir įkurdinimui. Prel. Swanstrom, NC WC Resettlement Council direktorius, pažymėjo, kad ligšiol lietuvių tremtinių atvyko apie 23,000, iš kurių per NCWC virš 18,000. Seimas pareiškė padėką Katalikų Jerarchijai didelėmis ovacijomis. Prelatas pasidžiaugė kan. Končiaus, prel. Balkino ir J. B. Laučkos energija ir rūpestingumu tvarkant tremtinių įkurdinimo darbą.

Seiman atvyko ir pats New Yorko meras Impelleteri, kuris pareiškė vilčių, kad BALF ir visų lietuvių darbas pralauš geležinę uždangą ir Lietuva atvės laisvę, nors tai pareikalautų dar daug darbo, ypač daug maldų. Čia jis paminėjo po viežiaus atsilankymą jungtis maldoje pasauliui gelbėti ir išsigelbėti.

Visiems dalyviams didelį išpuilį padarė, kai didžiausio pasaulio miesto burmistras — mayoras, sveikindamas su vyskupu atsiklaupęs pabučiavo jo žiedą.

Seima sveikino ir centrinės DP komisijos atstovus.

ALT vardu seima sveikino L. Simutis, VLIK — V. Sidzikauskas, min. Žadeikio ir savo

vardu konsulas Budrys. Abiejų susivienijimų vardu kalbėjo jų sekretoriai: V. Kvietauskas ir M. Vinikas.

Buv. L. Raud. Kryžiaus pirm. D. Pasaitis pažymėjo, kad BALF padėjo baigti mokslus bent 500 studentų Europoje ir medicamentais aprūpino bent 10,000 sirgusių tremtinių.

Pats seimas vyko darbingoje nuotaikoje. Vyr. Valdyba savo pranešimuose smulkiai išdėstė per 1950 m. atliktus darbus, kurie iš tikrųjų yra dideli, nors daugelis organizacijų ir pačių BALF'o skyrių neatkreipia į BALF'o darbą tinkamo dėmesio. Po pranešimų buvo diskusijos svarbiausiais BALF'o veiklos klausimais.

Apie skyrių veikimą pranešimus padarė skyrių atstovai, kurių buvo 63. Svečių dalyvavo per 55.

Apie 1951 m. BALF'o darbo programą šalpos, imigracijos ir įkurdinimo srityse pranešimą padarė reikalų vedėjas P. Minkūnas. Šiuo metu Vokietijoje dar yra apie 5000 lietuvių tremtinių, vadinamojo "kietojo branduolio". Iš jų 2000 dar

turi viltes atvykti į JAV. Tačiau tas turi būti įvykdyta iki rugsėjo mėn., nes vėliau IRO nebedirbs ir tremtinių imigracija į JAV atsidsurs labai neaiškio padėtyje.

Seimo proga BALF'as gavo 5,800 dol. aukų. (Stambenėms sumomis aukavo: Čikaga 1000 dol., du Pittsburghiečiai Rev. M. J. Kazėnas — 25 dol. ir p. Pivaronas — 10 dol.)

Šiais metais tremtinių reikalams BALF'o seimas nutarė surinkti 310,000 dol. (Pernai buvo surinkta 400,000 dol.)

Nutarta BALF'o seimus daryti kas du metai. Iš kitų nutarimų pažymėtinas pasigėrėjimas tais tremtiniais, kurie aktyviai prisideda prie BALF'o darbo ir tarpesnių ryšių palaikymas su Lietuvos Raudonojoji Kryžium.

Tenka pastebėti, jog nūmatytasis balius — banketas neįvyko dėl per mažo dalyvių skaičiaus.

Į BALF'o direktoriją išrinkti tie patys asmenys. Ji sudaro šie asmenys (pagal JAV nuostatą BALF'o direktoriais gali būti tik Amerikos piliečiai):

S. Prapuolenytė

PASIGENDU TAVĘS

Pasigendu Tavęs, kai žemė neša sniegą, upės leda, Kai grįžta Kovas su žibuoklių rūbeliu; Pakeliu grioviuos šlapi karklai šnera Pavasaris! Pavasaris gražus!...

Pasigendu Tavęs, kada nokina saulė Soduose uogas ir obuolius sultingus; Kai kviečių auksas lenkiasi prie žemės, O ranka dalis ilgisi.

Pasigendu Tavęs, kada ant tako krinta lapas Šnabžėdamas žilų išminčių ištartus žodžius: "Žydėjimas vien trumpas sapnas"

Pasigendu Tavęs, kai žiemos vakarą prieš ugnį Svarstau praėjusias ir esamas dienas, Iš nepasiekiamos tolybės sklinda rožių kvapas... Ant rankų pajuntu dvi ašaras sūrias...

KIŠKIŲ LANKA

NELĖ MAZALAITĖ — KRUMINIENĖ

(tęsinys)

Jis nesako to žmonai, kai jiedu važiuoja į bažnyčią, bet ji pati nepakelia savo minčių — mato jis.

Ji meldžiasi stipriai ir ilgai. — Ar tu prašai „ar dėkoti“? — galvoja vyras. — Tačiau yra gerai, kad tu gali kalbėti su Dievu. O jis pats šiandieną negali pajudinti lūpų. Išeina į šventorių ir tuojau pasigaili, nes prieina vienas ir kitas pažįstamas, ir prie kiekvieno jų žodžių eigulis galvoja: gal būt, jie žino? Ir jam darosi baugą ir gėda prieš Dievą ir žmones. Užtat, vos sulaukęs pamaldų galo, išsiveda žmogų ir susirengia namo.

Kelias eina pro kapines, ties vartais eigulis sustabdo arkli. — Gal aplankysimė Joną? — sako jis, ir abu eina į kapinių vidurį.

Šviesi ir minkšta žolė kloja vistus kapus, tačiau motina taria, jóg žaliausia yra virš vieno, ji auga ant tokio jauno kūno. Akmuo spaudžia jį į žemės gilumą, akmens kryžius, o iš jo švpsio bė priekiaštų ir be rūpėsčių dailus geras veidas.

— Aš buvau užmiršusi, kad jie taip panašūs su Vincu, — šnibžda motina, ir pasilenkusi

bučiuoja Jono atvaizdą. Yra keista, bet iš kapų jie išseina giedrėšni, negu jėgo čia. O kai artinasi į namus — pavasario saulė yra tokia skaisči virš sodybos ir ant miško viršinių, kad jauti kaip gera gyventi.

Iškinęs arkli, eigulis sustoja ir klausosi: paukštis alksnyje švilpauja, ir miške švilpteli, tarsi piemuo, prašnioksdamas traukinys. Arklys suprunksė atsigerės, kažkame toli sumykė avis. Kaip malonu, kad gyvenimas kartojasi, kas dieną, kad nelaimės ir keisti dalykai yra rėti — galvoja jis, ir jo akys lisis ant kiekvieno pažįstamo daikto.

Prieangyje kalbasi motina su Aldona, ji tik ką paklausė mergaitę:

— Tu viena? — Aigis nuėjo karvių perrisiti.

— O — — — Vincas? — Miške, — taria trumpai duktė, ji pasišauna eiti ir vėl grįžta prie motinos: — Nepvk. be man jis nepatinka. Geriau, kad jis nebūtų grįžęs.

Šituos žodžius girdi jau ir tėvas, ir galvoja, kad į kasdieni lygų gyvenimą įžengė kažkas negero ir jau viskas pradeda

grūti. — Labas vakaras, — girdi jis seniūno sūnaus balsą.

IV. — Kame Aigis? — klausia vaikinas, ir eigulis syptelėja: žinome šitą mažą veidmainystę — klausiti brolio ir galvoti apie seserį. Pasizvalges jis šaukia: — Aldutė, padėk šiam kavalierei surasti Aigį.

Ir jam vėl lengviau, kai žiūrį į einančius jaunuolius.

Taip pat, tūr būt, mano ir seniūnas, artindamasis prie namų. Jis pamoja galva į vaikų pusę ir kažką sumiurzgia juokdamasis. O paskui abu vyrai sėdi ant priekiečio ir kalbasi apie duokles, potvarkius ir kitokius vargo žodžius, atsiradusius su okupacijomis.

Kalbos ryja laiką, ir pradeda kristi sambrekšmis, tada susiranda jaunieji, ir visi stėina į trobą. Svečiai nesisukibina, kaip ir visais kartais, ir visų mylimi — štandiniai jie darosi įkryūs: kiekvieną minutę gali pareititi, kurio svetimi neturi mactas, kurio svetimi neturi matyti. Vienas ir kitas namiškis žvalgosi į kiema, ir visi krūp-telėja, kai virtuvėje tarsi kažkas subilda.

Taiči, taiči, — labai garšiai prakalba eigulis, ir nusisėusto prakaita nuo kaktos, taip palengvėja, kad svečiai kaip tik pakyla išeiti.

O prie durų seniūnas atsimena dar vieną naujieną: už trisdėšimties kilometrų, laukuose užvakar naktį rusų lėktuvai nuleido parašiutininkų, penkis tą naktį nusovė ar pagavo, o du paspruko.

Yra tylą, kai seniūnas paibaigia pasakoti, paskui motina ūmai atsisėda. Ir tada eigulis ramiai pasako: — Neapsimoka jiems šitokia kelionė!

Seniūnas dar kalba, jog jis laikė pasakomis visus šituos parašiutininkų mėtymus, be kai jau jų kaimynystėje tas įvyko, tai pasirodo biauri teisybė.

Dabar svečiai tikrai išseina. eigulis palydi juos iki vieškelio. O sugrįžęs į vidų girdi, kaip ten karštai kalbasi:

— Gerai, kad ir tu girdėjai, — kalba karštai Alėirdas, — kad girdėjai, ka Vaineikis pasakojo: mums nėra reikalo teiktutis, iš kur tu atvykai.

— Tu tikrai iš ten? — klausia nuo slenkėsio tėvas, ir Vincas atsigręžęs į jį sako: — Taip.

— Atvažiuavai bepročiu iekoti savo partiai. — susiuokia Alėirdas, bet tėvas peritaria jį rimtai: — Tvlėk. — Ar tu manai likti pas mus? — klausia Vincas, ir tās vėl pasisuka į tėvą:

— Ne, — sako jis šaltai. — Bet ar nē savaitės jūs negalite mane paviešinti?

— Aš norėjau, kad tai būtų visą amžių, — pusbalsiu taria tėvas ir priduria: — Eikite miegoti.

Broliai abu išseina į svirną, ten motina pakloja antrą lovą, ir jie abu atsigula, jau neisikalbėdami. Per miegą Alėirdas junta, kad durys darosi — ir pašoka: Taip, Vincas patalpas tuščias. Algirdas valandėlę dvejoja: gal pasekti jį? — Paskui laukia, taip praeina nemažai laiko, ir pagaliau užmiega.

V. — O pabudęs rytmetį mato broli miegantį ir netiki pats sau, kad šianakt anas buvo išėjęs ilgam. Dienai prasidedant širdis yra atlaidi: jis stovi pravirose duryse ir žiūri prisimerkęs į saulę — šitokį gegužio rytą negali būti pasaulyje blogų žmonių, ir priešę draugiškai žadina broli. Vos paliestas Vincas pašoka, ir jo akys yra baimingos.

— Kelk, basidžiauk sodu, — taria Alėirdas. — Svetur tu negalėiai to matyti. Gal būt, nors tai pasieks tavo apkerėnėjusia širdi.

— Tu komikas, — sumurma Vincas, — leisk miegoti, — ir

Kan. Juozas B. Koncius, Yonkers, N. Y.; Juozas Boley, New York, N. Y.; Adv. Antanas A. Ollis, Chicago, Ill.; Alena Devenienė, Watertown, Conn.; Nora M. Gugienė, Chicago, Ill.; B. Spudienė, Woodhaven, N. Y.; P. Gribienė, Chicago, Ill.; M. Michelsonienė, So. Boston, Mass.; Marie Kase, Detroit, Mich.; Violeta Tyshliavienė, Brooklyn, N. Y.; A. S. Trečionkas, Newark, N. J.; Kun. K. A.

Vasys, Worcester, Mass.; St. Gegūžis, Mahanoy City, Pa.; Stephen Bredes, Brooklyn, N. Y.; Pranė Lapienė, Stony Brook, L. I., N. Y.; P. Pivaronas, Pittsburgh, Pa.; J. P. Tuinila, So. Boston, Mass.; Juozas B. Laučka, Brooklyn, N. Y.; Juozas Ginkus, Brooklyn, N. Y.; J. Jankauskas, So. Boston, Mass.; Matas Zujus, Wilkes-Barre, Pa.

K. J. G.

ŽINGSNIS IŠ KELIO

ŽODIS JAUNIMUI SPAUDOS REIKALU

Tautų istorijoje pasaiko valandų, kurios prašokta visokius žmonių apskaičiavimus. Ir jei kas gali tokiu momentu išgelbėti tautą, tai tik idealistiškai nusiteikęs jaunimas, kuris metasi į kovą ne apskaičiavimais vadovaudamasis, bet tauraus idealizmo vedamas iš savo žygius vainikuoja pergale, kuri jau buvo "negalima". Tėgimo tikrumą jau kelis kartus patirdijo ir mūsų tautos istorija. Ir vargas tautai, kur šia valandą neturi tokio jaunimo, kurios jaunimas jau pradėjęs senti, ir galvoja ir veikia, kaip visą apskaičiuojantie senieji.

Lietuva šiaandien kovoja žūtibūtinę ir palyginimo neturintį kovą. Tėviskėj likęs jaunimas savo idealizmą liudija didžiū pasisventimu ir gausiomis kraujo aukomis, bet tauta priklausio ir šiapus geležinėms sienoms esantis jaunimas. Mūsų pareiga budėti, kad ir šis išliktų idealistiškai nusiteikęs.

Tremtyje turime du jaunimo laikraščius: "Atėitį" ir "Skautų Aida". Žvilgtelėkime trumpai kiek jie liudija mūsų jaunimo idealistinį nusiteikimą. Neseniai skaitėme laikraščio žinutę, kad "Skautų Aidas" turi vos 400 prenumeratų, "Atėitis" su visais apmokėtais ir neapmokėtais skaitytojais 1200 neprašoka. Kodėl taip? Juk vien skautai tremtyje skaitė 5.000 narių, tegul tik pusė iš jų tebuvo jau-

nimas; vien per Moksleivių Ateitininkų Sąjungą perėjo arti pusantro tūkstančio, o per Studentų — irgi keli šimtai (neturėdami po ranka tikslių davinių, tenkinamės bendrais skaičiais). O kur dar tas jaunimas, kuris jokiai organizacijai nepriklausė? Tiesa, pats laikraštėlių išėjimas prie tokio mažo prenumeratų skaičiaus liudija jaunimo idealizmą, de ja, tik labai mažos dalies. Turrint galvoje, kad tų pačių laikraščių Vokietijoje buvo leidžiamas nepalyginamai didesnė tiražai, nenoromis peršasi išvada, kad mūsų jaunimas pradeda sektis tais, kurie pinigą aukščiau už viską vertina. Kas drįstų tvirtinti, kad dabar esame neturtingesni, negu būdami stovyklose? Atrodo, kad ir laiko, ir darbo mūsų jaunieji savo laikraščiams neaukoja, nes bent didele dalimi yra prirašomi vyresniųjų. Tai vis ženklai, kurie liudija mūsų jaunimo žingsnį į šalį iš idealistinio kelio. Nenorime prirašyti daugiau panašių pavyzdžių, o jų yra, nes ne jaunųjų nuodėmes ant siūlo suversti yra šio trumpo rašinėlio tikslas, bet norėtume šiuo vienu pavyzdžiu paskatinti mūsų jaunosius, kad jie palygintų savo kelią su tėvynėje likusiųjų ir patys padarytų išvadas, ir atkreipti dėmesį tų, kurie vie-nokiu ar kitokiu būdu rūpinasi jaunimu.

J. Juozukas

stemba, kai grįždamas išgirsta tu pažįstamus balsus. Tankmėje ir nematamai kalba jie, bet jis tarytum regį jų veidus, jų žvilgsnius.

— Nesigink, — dabar kalba Algirdas, jis šaukia taip, lyg nori pasikviesti visą pasaulį: — Nesigink! Aš gi pats girdėjau, ką tu neseniai tarei su savo veiniadragiu! Aš ir taip spėčiau, kad tilto istorija yra tavo darbas, o dabar tu pats pasigyrei jam!

— Tylėk, šunie! — sušnibžčia Vincas, ir praskleidęs šaukas, tėvas mato jo piktai iššieptus dantis.

— Ir šią naktį turi suliepsnoti buvęs valstybinis ūkis? Ir kodėl tavęs nepašovė, kai tu savo išdaviko kojas nuleidai į mūsų žemę. Žmogudy, broliu, pardavike! Tavo nuodėmės atpirkdamas žuvo Jonas, ir aš niekuomet nebebūsi sveikas ir stiprus. Ir tu dabar taip gerai sugalvojai: saugiai sau pagyvensi tėvų troboj, be įtarimų, ir kas naktį atliksi po vieną nusikaltimą! Ir tu išdrįsi, tu neturi paprasčiausios evgulio gėdos. Ne! Jeigu tu dar mėginsi būti tėvu širdis ir užtrauksi mums pražūti, jeigu tučiau neišnyksi! — aš pats tave nudėsiu.

(Bus daugiau)

TITO APIE DABARTINĘ PADĖTĮ

AMERIKIEČIAI TURI PASITRAUKTI IŠ KOREJOS. — TAIKA TAIKAI NELYGI. — TITO ISITIKINĖS SAVO KOMUNISTINIŲ KAIMYŲ PIKTA VALIA. — ABEJOJA KINIJOS — RUSIJOS ILGALAIKIŲ DRAGAVIMU

Vakarų pasaulio mobilizuo- jant tautas į lemiamą kovą su Maskva, didelis dėmesys kreipiamas į Jugoslavijos ir Ispanijos politiką. Niekas šiandien negali garantuoti, kad Jugos- lavija kariaus JAV pusę. Iy- giai, kad ji grįš į Kremliaus globą. O su ja turi skaitytis ir Vakarai ir Rytai, nes šiuo metu Jugoslavijos armija yra pati stipriausia visoje Europoje ir e- ventuali atveju dabar iškilus pasauliniam karui ji (Jugosla- vija) Europos gyvenime galėtų suvaidinti svarbų vaidmenį.

Įdomius pačio Tito sampro- tavimus apie dabartinę krizę pateikia United Press, kurios atstovas neseniai turėjo ilgą pasikalbėjimą su jugoslavų diktatorium.

Tarp kitko jis pareiškė, jog šiuo momentu jis nemana pa- leisti arkivyskupo Stepinac, nes tai darydama jis susilauktų opozicijos iš jugoslavų tautos, nors arkivyskupas Jugoslavijai ir laisvas būdamas negalėtų

nieko pakenkti.

Dabartinę pasaulinę krizę Tito pavadino "labai pavojin- ga" ir "pataria" Vakarams dėti visas pastangas taikai išlaiky- ti, konkrečiai 4 didžiųjų užs. reik. ministerių konferencijai susitarti tuo reikalu su rusais.

Kalbėdamas apie Korėją, Ti- to pareiškė, jog JT karinės pa- jėgos turėtų iš Korėjos atsitraukti ir taupyti savo jėgas Europos gynybai.

Į klausimą ar Rusija nori taikos Tito atsakė gudriai: "Negalima sakyti, kad kas nors nenori taikos. Klausimas tik kokiose sąlygose ta taika yra. Kas yra taika vieniems gali būti didžiausia neteisybė ir lai- svės atėmimas kitam".

Vakarų Vokietijos apginkla- vimas, Tito nuomone yra žing- snis atgal nuo taikos. Jo nuo- mone, susitarus su Rusija, iš- sispręstų ir Vokietijos proble- ma.

Tito patvirtino, jog 650,000 bulgarų, rumunų ir vengrų ka-

rių yra pasirošę užpulti Ju- goslaviją tačiau... "mes esame pasirošę juos nugalėti". Jis teigė, jog Jugoslavija sutvar- kytų ir didesnę armiją.

Komunistinei Kinijai Tito pripažino didelę jėgą, tačiau ar Sovietų Sąjunga Kiniją trak- tuos kaip tokia, jis abejoja.

Kalbėdamas apie pačią Ju- goslaviją Tito pabrėžė, jog ji, nežinūrint, kad tampriau ben- dradarbiauja su Vakarais, vis- tiek yra socialistinė valstybė ir vyriausybė nemano gražinti turtus privatiems savininkams.

Ir šių svarbiausių atsakymų sunku spręsti apie galutinį Ju- goslavijos nusistatymą. Greičiausia ji jo dar nepadarė, nes ir Tito pareiškimai nėra griežti, bet įvynioti į taikos pū- kus. Jugoslavijos laikysena daugeliu atvejų pareis nuo Va- karų politikos.

MIRĖ ŽYMUS RENTGENOLOGAS DR. KAMARAUSKAS

Dr. Juozas Kamarauskas tra- giškai mirė Kendallville, Ind. poilsio namuose, kur jis prieš kiek laiko buvo išvykęs svei- katą sustiprinti. Palaidotas Chicagoje sausio 5 dieną, Šv. Kazimiero kapuose.

Velionis gimė 1906 m. kovo 7 d. Taujienų valsč., Ukmergės apskr. Baigė Ukmergės gimna- ziją ir Kauno Universiteto Me- dicinos fakultetą. Dirbo Karo ligoninėje rentgeno skyriuje. 1938 m. buvo pasiūstas į Vieną specializuotis rentgenologijoje, kur padarė MD doktoratą. Dir- bo Vienos klinikų Rentgeno In- stitute pas prof. Mayer ir prof. Zdanskyj. Tobulinosi Miunchene ir Berlyne. Karui pasibaig- us, buvo pakviestas UNRRA ligoninėje "Servatus Schiff" rentgeno skyriaus vedėju, kur sekmingai dirbo iki išvyko į Ameriką 1948 m. liepos 26 d. Atliko stažą Šv. Antano li- goninėje ir vėliau buvo Lake Forest Hospital, Paskutiniuoju

metu dirbo Šv. Bernardo ligo- ninėje rentgeno skyriuje.

Didelių gabumų ir patyrimo, žymusis Lietuvos rentgenolo- gas gavo pripažinimą ir Ame- rikoje. Bet dirbdamas tiesioginį ligoninės pareigų darbą, o nak- timis besiruošdamas prie val- tybinių gydytojo teisėms įgyti egzaminų, Dr. J. Kamarauskas persidirbo. To pasėkoje perank- styva tragiška mirtis nukirto puikaus gydytojo specialisto gyvenimo siūlą. Velionis paliko liūdinčią žmoną Anicetą.

Dr.

Čekoslovakijos teisingumo "ministeris" išleido brošiūrą, kurioje stengiasi pagrįsti pas- merkimą 9 katalikų dvasinin- kų. Brošiūroje pasmerkėji iš- vadinami Vatikano agentais ir šnipais. Brošiūra rodo Prahos valdžios susirūpinimą palenkti į savo pusę viešąją nuomonę, kuri nesvyruodama pasmerkė komunistų tribunolo sprendi- mą.

BALFAS NEPAKANKAMAI REMIAMAS

BENDROJO AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDO SEKRETORĖS NOROS M. GUGIENĖS PRANEŠIMAS PENKTAJAM METINIAM SEIMUI

Nuo praeito iki šio seimo — penkiolikos mėnesių laikotar- py — įvyko trys BALFO Direk- torių Tarybos posėdžiai. Pir- masis buvo Philadelphiaj, ku- riame, be kitų reikalų, buvo išrinkta valdyba ir įvairios ko- misijos. Antrasis 1950 m. sau- sio mėn. 14 d. ir trečiasis 1951 m. sausio 4 d. New Yorke.

Per tą patį laikotarpį įvyko vienuolika valdybos posėdžių New Yorke. Pranešimai ir pro- tokolai buvo siuntinėjami vi- siems direktoriams, todėl ir po- sėdyje nedalyvavęs Direktorius buvo pilnai informuotas orga- nizacionijos veikloje.

Neatsižvelgiant į dažnai ir plačiai apkalbėtus planus kaip gauti ir ugdyti BALFO orga- nizacionijos širdį — jos skyrius — pasirodo, kad nedaug per tuos penkiolika mėnesių pasikeitė ši skyrių padėtis.

Naujų skyrių buvo įsteigta 10. Jų daugiausia įsteigta Pennsylvaniajos valstijoje. Ne kurie kiti, per ilgą laiką nerodę veiklos, buvo atgaivinti, išrink- tos valdybos pradėjo dirbti. Da- bar viso turime 137 skyrius. Gaila, kad ne visi rodo didelės veiklos.

Nuo 1949 m. spalio 1 dienos iki 1950 m. rugsėjo 30 d. sky- rių sumokėjo centran \$1.486.25 narių mokesčių (\$112.75 dau- giau kaip pernai). Nuo rug- sėjo 30 d. iki gruodžio 20 d. gauta dar \$368.00 nario mo- kesčių. Viso tokių nario mo- kesčių buvo \$1.854.00. Pilnai užsimojęs narių yra 1854.

Palyginus su svarba darbo, kurį Balfas turi atlikti ir su skaičium lietuvių, senųjų Ame- rikiečių ir naujakurių, ši BAL FO narių nežymia skaitlinė ne- begalima suprasti, nė patei-

sinti.

Per praėjusius metus, kaip ir pirmiau, Chicagoje, New Yor- ke, Detroite, Cicero, Ill. ir kitur buvo pravestos viešos rinkliavos "tag day", kuriose sukelta žy- mios sumos pinigų. Jų apys- kaitas patieks Tamstoms BAL FO išdininkas. Kitos apylinkės dar ruošia savo vėjus ir rink- liavas, pravedamos įvairiais būdais, prisitaikydamos prie vietinių sąlygų ir nustatytos tvarkos.

BALFO Direktorių Tarybos nariai atkingai kooperuoja tų vėjų organizavime ir vykdyme, teikia patarnavimus, informa- cijas ir dirba visur kur tik jų pastangos yra reikalingos ge- riausiam darbo įvykinimui.

Malonu yra pareikšti, kad be BALFO skyrių mūsų orga- nizacionija ir šimt susilaukė nuo- širdžios materialės ir moralės paramos iš kitų Amerikos lie- tuvių organizacijų, kurios at- gaivia tremtyje pasilikusių be- gėjų senelių, džiovininkų, naš- lių su mažais vaikais ir kitų vargingą būklę. Bet visgi pa- lyginus skaičių lietuvių orga- nizacionijų Amerikoje ir jų para- ma šiam mielaširdingam dar- bui jų parama turėtų būti žy- miai didesnė.

Neužilgo sukaks septyni me- tai BALFO gyvavimo ir veiklos. Bet reikalas, kuriam ši huma- nitarinė organizacija įsteigta, dar toli gražu nebaigtas. Ne tik negalime apeisti tuos tūk- stančius tremtyje likusių, skaudžiai kenčiančių lietuvių brolių, seserų ir vaikučių, bet negalime atsakyti ištiesti pa- galbos ranką ir čion įsikūru- siems, kuomet jie patekė ne- laimėn negali tinkamai sutvar- kyti savo gyvenimo.

Žodžiu, negalime sakyti, kad pavargom, tegul kiti dirba. To- dėl mes turime juo daugiau sukaupti savas jėgas ir dar- žiti kitus, kad žmogaus tikrais turtas yra tas geras, kurį jis padaro kitiems. Ku- omet tas geras yra taip reika- lingas ir maloningas kaip su- teikimas žmogui pagalbos, ypač tiems lietuviams, kurie yra ne- tekę savo tėvynės svetimoji ša- lyj, be sveikatos ir be pačių

PLB VK VALDYBOS PIRMININKAS Pr. ZUNDĖ LANKĖSI BONNOJE

PLB VK Valdybos Pirminin- kas Pr. Zundė lietuvių tremti- nių reikalais lankėsi Bonnoje. Pasitarime su Vidaus Reikalų ministerijos referentu užsienie- čių reikalams Kleberg buvo pri- eita sekančių išdavų:

1. Pabėgėliai iš Lietuvos, ku- rių dauguma čia atvyko 1944 metais, traktuotini kaip Lie- tuvos piliečiai. Kadangi vietos vokiečių organų praktika tuo reikalu iki šiol buvo nevienoda, Bonnos vyriausybė turėsianti išleisti tuo reikalu bendrąsias atskiriems kraštams. Pagrin- dinis pilietybės įrodymas — Lietuvos užsienio pasai, išduo- dami mūsų atstovų, tarpinin- kaujant Krašto Valdybai. Tu- rinties užsienio pasus — vo- kiškieji "Vorlaeufige Fremden- passe" neišduodami.

2. Repatrijantų, atvykusių Vokietijon 1941 m. įpilietini- mas ar pilietybei gauti prašy- mų padavimas, nors ir laisvos valios veiksmas, bet įvykdytas ypatinga išorine aplinkybe, nes repatrijavo prieš savo norą gelbėdami gyvybę — spren- džiant pagal dabartinę Vokie- tijos konstituciją, nelaikytinas teisėtu veiksmu.

Kiekvienam repatrijantui, priėmusiam nacių laikais Vo- kietijos pilietybę, dabar turinti būti duota teisė pasirinkti, ar jis nori pasilaikyti Lietuvos pi- lietybę ar Vokietijos. Norin- tiems pasilaikyti Lietuvos pi- lietybę išduodami pažymėji- mai, kad Vokietijos pilietybė nacių laikais jiems buvo prie- varta užmesta.

PASAULIO LIETUVIŲ KULTŪROS ŽURNALO AIDŲ

platinimo vėjus

lapkričio, gruodžio, sausio ir vasario mėnesiais

AIDAI yra mokslo, literatūros bei meno ir visuome- ninio gyvenimo mėnesinis žurnalas.

AIDAI puoselėja tautinę kultūrą ir savo puslapiuose talpina lietuvių mokslininkų, rašytojų ir me- nininkų naujausius kūrybos darbus.

AIDAI apjungia visus pasaulio lietuvius, kuriems rū- pi lietuviškoji kultūrinė kūryba, tautinės gy- vybės išlaikymas ir Lietuvos nepriklausomy- bės atgavimas.

AIDUS redaguoja redakcinis kolektyvas sudarytas iš žymių lietuvių kultūrininkų su rašytoju Ant. Vaičiulaičiu priešakyje.

AIDU prenumerata metams: JAV ir Pietų Ameriko- je — \$5.00; Kanadoje — \$5.50 (kanadiški — \$6.00); kituose kraštuose — \$6.00. Atski- ras numeris JAV — 50 c.; kitur — 55 c.

AIDU administracijos adresas: — AIDAI, Kennebunk Port, Maine

VISI KVIEČIAMI Į KULTŪROS ŽURNALO AIDU platinimo talką

Tenelieka nė vieno lietuvių, kuris neskaitytų AIDU

IŠ KATALIKŲ PASAULIO

° Vaikų Bičiulių Draugija Lenkijoje sovietinių bedievių pa- vyzdžiu suorganizavo daugiau kaip tūkstantį mokyklų, ku- rios stengiamasi išugdyti vai- kus įsitikinusiems komunistais bedieviais. Kur tebėra ir valsty- binės mokyklos, daromas spau- dinas ir grasoma, kad tėvai leistų vaikus į bedieviškąsias.

° Italijos katalikų Jaunimo dvisavaitinis žurnalas Romoje "Giovani" savo paskutinio nu- merio skyriuje, pavadintame "Europos rašytojai", kuriame talpinami įvairių Europos ra- šytojų kūriniai, išspausdino lietuvių Vinco Mincevičiaus trumpą novelę, gražiais lyriš- kais vaizdais vaizduojančią lie- tuvę motiną. Supažindindamas skaitytojus su novelės auto- rium, laikraštis rašo, kad Vin- cas Mincevičius yra lietuvis ra- šytojas ir publicistas, kurį skaudi jo tėvynės tragedija at- skyrė nuo gimtojo krašto.

° Tėvas Turowski, palotinių ordino generolas, birželio mėn. buvo paskirtas Čenstachovo vyskupui su paveldėjimo teise. Varšuvos komunistinė vyriausybė jo paskyrimo nepripažino

ir pasiūlė apeisti Lenkiją. T. Turowski atsakius, kaip lenkų piliečiui, laisvą vėliai apeisti savo kraštą, policija jį paėmė iš namų Varšuvoje ir nugabe- nusį į aerodromą, įsodino į Pra- gos skrendantį lėktuvą, iš kur pasiekė Romą.

° Š. Korėjoje visi korėjiečiai kunigai ir misijonieriai, pavie- niai ar grupėmis, buvo suimti ir patalpinti Pyongyang kalė- jime. Korėjos istorijoje pasilik- garsios savo liūdnumu spalio 3-7 dienos, kada komunistai surengė masines kalinių žudy- nes, kuriose nužudyta mažiaus-iai apie 20 korėjiečių kunigų ir vokiečių misijonierių.

° Seoul Apaštališkasis Vika- ras Mons. Ro praneša, kad Ko- rėjoje iki šiol jau yra nužudyta 80 dirbusių katalikų kunigų.

° Šveicarų katalikų Agentūra KIPA patvirtina žinias, jog Pragos arkivysk. Beran, laiky- tas daug mėnesių arešte arki- vyskupijos rūmuose, buvo išga- bentas iš savo rezidencijos ne- žinoma paskirtimi. Patikimų šaltinių nurodymai leidžia spė- ti, kad patalpintas į kalėjimą ar koncentracijos stovyklą.

TAUTŲ CHARAKTERISTIKA	
Vienas anglas — džentelmenas,	Du anglai — šamokslas,
Trys anglai — politinė afera.	
Vienas amerikietis — milijonierius,	Du amerikiečiai — planas,
Trys amerikiečiai — bankrotas.	
Vienas čigonas — arklio nebėra.	Du čigonai — mainai,
Trys čigonai — magaryčios.	
Vienas estas — bičiulis,	Du estai — problema,
Trys estai — kortų kaladė.	
Vienas latvis — lygybė,	Du latviai — didybės manija,
Trys latviai — legijonas.	
Vienas lietuvis — vienybė,	Du lietuviai — draugija,
Trys lietuviai — partija.	
Vienas lenkas — bajoras,	Du lenkai — smurtas,
Trys lenkai — kriminalas.	
Vienas prancūzas — idėja,	Du prancūzai — romanai,
Trys prancūzai — krizė.	
Vienas rusas — genijus,	Du rusai — netvarka,
Trys rusai — revoliucija.	
Vienas ukrainietis — partizanas,	Du ukrainiečiai — taryba,
Trys ukrainiečiai — išdavimas.	
Vienas vokiecis — filosofas,	Du vokiečiai — aludė,
Trys vokiečiai — karas.	

(Iš "Ateities")

METEORAI PUOLA ŽEMĘ

PER PARĄ Į ŽEMĘ NUKRINTA 24 MİL. "ŽAIGŽDŽIŲ"

Mokslininkai yra apskaičia- ve, kad kas minutę ant Žemės nukrinta apie 16 tūkstančių meteoritų, arba paprastose kal- boje vadinamųjų "krintančių- jų žvaigždžių", kurių kiekvie- nas esamė matę naktį, kai jos krisdamos danguj nutiesia šviesų bruožą.

Per parą tokiu būdu į Žemę kėsinaisi apie 24 milijonai "krin- tančių žvaigždžių". Vienos jų žemės nepasiekia, nes pateku- sios į Žemės atmosferą ir suti- kusios oro pasipriešinimą, nuo trinties įsideda ir sudega. Dau- gumas jų tokiu būdu baigia sa- vo egzistenciją Žemės atmo- sferoje. Kitos nukrinta žymiai sumažėjusios, apdegusios. Ir tik tai didžiosios nukrinta žė-

mėn ir čia išmuša dideles duo- bes. Taip Quebeco provincijos šiaurėje nukritęs meteoras iš- mušė tokią didelę duobę, kad vėliau joje pasidarė ežeras. A- rizonoje, JAV, 10 milijonų tonų meteoritas išmušė 600 pėdų gi- lumo duobę. Sibire taip pat nukritęs labai didelis meteori- tas, kurį dabar komunistai ima aiškinti kaip iš kurio nors dan- gaus šviesulio nukritusią "skraidančiąją lėkštę".

Jeigu taip yra, kad kas mi- nutę Žemę bombarduoja net 16 tūkstančių meteoritų, tai ar tas nekenkia Žemei?

Kenkia, nors mes to ir nepa- stebime. Žemė dėl to svyruoja savo orbitoje. Žemė dėl to lė- tina savo sukimosi greitį. O susidūrusi su labai stambiu meteoritu, kuris prilygtų švie- suliu, gali ir baigti savo am- žių — subyrėti. Tokiu atveju jau būtų "svieto galas"...

LIETUVIŲ DIENŲS

MODERNIŠKAS ILLUSTRUOTAS PASAULIO LIETUVIŲ MAGAZINAS

KAINA: \$3.00 METAMS, \$1.50 PUSEI METŲ.

ADRESAS: 9204 S. BROADWAY, LOS ANGELES 3, CALIF.

1951 m. sausio 4 d.

KNIGHTS OF LITHUANIA

PITTSBURGH DISTRICT

ANNUAL WINTER FROLIC

DANCING 9 TO ?

MUSIC BY "THE EDALJONS"

FRIDAY, JAN. 26, 1951

ST. VINCENT'S SCHOOL HALL
TABOR STREET
ESPLEN, PITTSBURGH 4, PA.

DONATION 75 c.

DĖMESIO SVARBIAI KONFERENCIJAI

Kaip ir kiekvienais metais Pittsburgho lietuvių organizacijų konferencija šiemet įvyks sausio paskutinį sekmadienį — 28 d. Tai neeilinis ir nepaprastas įvykis Pittsburgho lietuvių visuomenės veikloje. Šiose konferencijose būna aptariami visi svarbiausi lietuviškosios veiklos klausimai, išrenkamas naujas ALT Pittsburgho skyriaus komitetas ir t.t.

Šiemetinė konferencija turės ypatingos reikšmės, nes ypatingai svarbiu laiku ji šaukiama. Pasaulis ginkluojasi, ruošdamasis naujoms skerdynėms. Žiaurusis karas žada sunaikinti net ištisas tautas. Mes tikime, jog lietuvių tauta, nors dabar jau žudoma, išliks gyva ir kelsis iš griuvėsių naujam gyvenimui. Tačiau mes — Amerikos lietuviai turime prisidėti prie jos prisikėlimo. Jeigu mes patys sau, savo tautai nepadėsime — niekas mums ne-

padės. O kad mūsų pagelba, mūsų darbas būtų vaisingesnis ir našesnis, turime daugiau dirbti. Daugiau, sujungtomis rankomis ir planingiau. Šioje konferencijoje į šią faktą turėtų būti atkreiptas tinkamas dėmesys.

Konferencijai teks išspresti gana daug neeilinės svarbos klausimų. Artinasi vasario šešioliktoji — laikas jau ruošti iškilmingam jos minėjimui. Teko patirti, jog ALT Pittsburgho skyriaus valdyba jau tam svarbiam įvykiui ruošiasi. Tačiau kol kas dar nieko negirdėti apie minėjimo meninę dalį, o tai yra labai svarbu. Būtinai į šią mums taip brangią šventę pakviesti ir mūsų likimo brolių, kitų pavergtų tautų atstovus. Pagaliau derėtų vasario 16-ją paskelbti maldos, susikaupimo ir lietuvių vieningumo diena.

Iš kitos pusės ALT centras

savo paskutiniame suvažiavime padarė svarbių nutarimų, pagal kuriuos turėtų būti organizuojamos ir, mūsų Tarybos skyriaus darbas.

Pagaliau yra ir kitų svarbių klausimų, kuriuos skyriaus valdyba turėtų pateikti konferencijai apsvaistyti. Būtų praktiška, kad kiekvienam klausimui būtų atskiras referentas, kuris konferencijai pateiktų jau apdirbtą medžiagą ir, tuo būdu, sutaupyti laiką ir kon-

ferencija galėtų nudirbti iš tikrųjų didelį darbą. To konferencijai ir linkėtina.

Baigiant norime paraginti visas draugijas aktyviai konferencijoj dalyvauti. Teneleka nė vienos draugijos, kuri neatsiųstų savo atstovo. Juk mes kovojame už ištisos tautos laisvę, argi galime į tą reikala lengvabūdiškai žiūrėti. Kur du stas, visados daugiau padarys, sako prel. Jakštas — Dambrauskas. Tad visi į konferencija!

METINIAM DRAUGIJŲ SUVAŽIAVIMUI RUOŠIANTIS

Spaudoje ir per lietuvių radio proqramas pranešta, kad Pittsburgho ir apylinkės Draugijų metinis suvažiavimas įvyks sausio 28 d., 2:30 val. po pietų Lietuvių Piliiečių svetainėj, 1723 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa.

Visoms Draugijoms, kurių tik adresai yra žinomi, yra išsiuntinėti pakvietimo laiška. Būtų gerai, jei būtų Draugijų, kurių nebūtų gavę pakvietimo dėl klaidingo adreso ar dėl kitos kitokios priežasties ir jos norėtų dalyvauti Draugijų suvažiavime, prašome pasinaudoti spaudos ir radio pranešimais, ir prisiųsti savo atstovus į Draugijų metinį suvažiavimą.

Pittsburgho ir apylinkės Draugijų metiniai suvažiavimai yra kaip ir kokie vakarinės Pensilvanijos lietuvių "kongresai", gausūs delegatais ir svečiais, gausūs gerais nutarimais visuose lietuviškuose reikaluose. Dažnai tuose metiniuose suvažiavimuose, tiek tarp Draugijų atstovų, tiek tarp svečių viešpatauja nuosirdi ir draugiška nuotaika.

Šiame Draugijų suvažiavime turėsime ir garbingą svečią, nes paskutiniomis dienomis yra gautas pranešimas iš Amerikos Lietuvių Tarybos Centro, kad Draugijų suvažiavime dalyvaus A.L.T. Vykdomojo Komiteto sekretorius Dr. P. Grigaitis, kuris padarys pranešimą apie ALT Vykdomojo Komiteto darbus ir planus Lietuvos laisvinimo kovoje. Dr. P. Grigaitis yra netik geras kalbėtojas, bet ir jis yra daugiau patyręs Lietuvos laisvinimo darbuose negu kitas iš Amerikos lietuvių veikėjų. Per jo, kaip sekretoriaus rankas eina visokie susirašinėjimai su šios šalies valdžios pareigūnais ir su tremtyje esančiais Lietuvos atsto-

vais. O jei katras iš mūsų turėjom progos dalyvauti Amerikos Lietuvių Kongresuose Čikagoj ar New Yorke ir esame girdėję Dr. P. Grigaičio pranešimus, tai tie jau žinome, jog jie yra tikrai įdomūs.

Bus ir daugiau žymių ir garbingų svečių bei viešnių, kurie taip pat pasakys kalbų ir padarys įdomių pranešimų Lietuvos laisvinimo klausimais. Todėl vyrai ir moterys "pajudinkim" Pittsburgho ir visos vakarinės Pensilvanijos "lietuvišką žemę", padarykim šį Draugijų suvažiavimą tikrai sėkmingą.

Dar kartą norime priminti, kad Draugijų suvažiavimui pasibaigus bus graži vakarienė ir malonus pobūvis artimesniam susipažinimui.

S. Bakanas

ALT Pittsburgho skyriaus sekretorius

ALT PITTSBURGHO SKYRIAUS SVARBUS SUSIRINKIMAS

Šiuo pranešama, kad ALT Pittsburgho skyriaus svarbus susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 17 dieną, 8:00 val. vak. Lietuvių Piliiečių svetainėj, 1723 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa. Malonėkit visi dalyvauti, nes bus daromi galutiniai pasiruošimai dėl Draugijų metinio suvažiavimo ir aptariami svarbūs Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo reikalai.

ALT Pittsburgho skyriaus valdyba

ST. ANTHONY'S DEVOTION

Rev. Thomas Quigley, Superintendent of School of Pittsburgh Diocese, will preach the next series of Thirteen Tuesday in honor of St. Anthony. Devotions begin at 7:15 p. m. in Lithuanian and 7:30 p. m. in English.

ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIOJE NOVENA I ŠV. ANTANĄ

Novena ves angliškai Kun. Thomas Quigley, Pittsburgh'o vyskupijos katalikų mokyklų superintendentas. Jis yra žymus pamokslininkas ir jo pamokslai bus žmonėms labai įdomūs. Uoliai dalyvaukime-

SOUTH SIDE

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Dėl vyskupo Boyle mirties Šv. Kazimiero parapijos Socialinis Klubas buvo savo darbą i mėnesį nutraukęs. Bet sausio (January) mėn. 24 dieną vėl šis klubas pradės savo darbą ir kiekvienam atėjusiam duos specialias paruoštas dovanas.

Kun. J. Girdis dalyvavo BALFo suvažiavime sausio 5-6 d. New Yorke kaip Pittsburgho atstovas.

Šiais metais Pelenų Diena bus vasario mėn. 7 dieną. Tada prasidės ir gavėnia.

Kas antradienį Šv. Kazimiero bažnyčioj yra novena i Šv. Antaną. Lietuviškai 7:15 ir angliškai 7:30 val. vakare.

Kas sekmadienį Šv. Kazimiero bažnyčioj 3 val. po pietų yra Rožančius prie išstatyto Šv. Sakramento.

Šv. Kazimiero bažnyčioj sekmadieniais pamaldos (mišios) būna: 6, 8, 10 ir 12 val. Paprastomis dienomis: 7:20, 8 ir 12 val.

Visiems Šv. Kazimiero parapijos parapijiečiams išsiuntinėti parapijiniai konvertėliai. Pakaitę adresus, turi tuojau savo naujus adresus pranešti klebonui. Parapijiečiai raginami uoliau mokėti parapijinius mokesčius.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos mokyklos mokinys Vytautas Petkevičius serga ir guli Oaklando vaikų ligoninėj. Jam reikės daryti operaciją.

Phone, FEederal 1622

HASER

Funeral Home

AMBULANCE SERVICE

Mes esame dėkingi už jūsų biznį

512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

KRAUS

THE JEWELER

V. J. KRAUZLYS, Savininkas

1816 Carson Street

PITTSBURGH 3, PA.

EVerglade 4850

NUOŠIRDI PADĖKA

Šv. Pranciškaus Seserų Vieniūnynas nuoširdžiai dėkoja Pensilvanijos Lietuvių Dienos komitetui už gražią 375 dolerių auką. Mums ši auka ypatingai brangi, nes dabartinei mūsų koplyčiai esant permažai, vienuolynas stato naują, didesnę koplyčią. Tas darbas yra surištas su nemažomis išlaidomis ir jį galime vykdyti toliau tik nuoširdžių tautiečių remiamos. Todėl už tokią gražią auką mūsų nuoširdi padėka priklauso ypatingai Lietuvių Dienos Komiteto nariams gerbiamesiems kunigams: Pijui Česnai-

Petrui Povilui Laumakiui, Kazimierui Rakauskui, Jonui Lukšui ir Juozui Neverauskui. Lygiai didelė padėka priklauso ir visiems Lietuvių Dienos dalyviams. Visagalis Dievas telaimuolynas stato naują, didesnę koplyčią. Tas darbas yra surištas su nemažomis išlaidomis ir jį galime vykdyti toliau tik nuoširdžių tautiečių remiamos. Todėl už tokią gražią auką mūsų nuoširdi padėka priklauso ypatingai Lietuvių Dienos Komiteto nariams gerbiamesiems kunigams: Pijui Česnai-

Šv. Pranciškaus Seserų Motina M. Loyola

PERSIKELIA I CLEVELANDĄ

Ilgesnį laiką Pittsburghe gyvenęs tremtinys Vladas Matulionis praeitą savaitę su šeima persikėlė gyventi į Clevelandą.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ IŠ

DIDŽIULĖS PITTSBURGHO RADIO STOTIES

W. P. G. H.

NUO 1 VAL. IKI 1:30 PO PIETŲ

Nustatykite savo Radio ant numerio 1080

Programos vedėjas Povilas Dargis

C. K. PIKIEL

General Insurance Notary Public

Marriage Licenses Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -:- Pittsburgh 3, Pa.
S. S., PITTSBURGH, PA.
Phone EVerglade 1-2300

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -:- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis Laikrodininkas

—Expert Repairers—
CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel.: AT. 7399

LIETUVOS VYČIŲ RADIO

Programa

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ IŠ

STIPRIOS McKEESPORT RADIO STOTIES

WMCK

1360 KYLOCYCLES

NUO 2:10 IKI 2:25 VAL.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės: Knights of Lithuania, 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

Programos vedėjai: Vyt. Jucevičius ir W. Količius

VISI KLAUSO LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ TRANSLIUOJAMŲ IŠ

WMCK — 1360 KILOCYCLES, McKEESPORT, PA., STOTIES

Lietuvių Radio Žinių programa transliuojama kiekvieną sekmadienį 1:45 val. po pietų. Jai vadovauja Tėvai Pranciškoniai. Kiekvienoje programoje yra religinė ar kultūrinė paskaitėlė, įvairios žinios, gerai paruošti montažai ir gražios lietuviškos dainos, dėl to visi mielai klausosi ir gėrisi.

Jeigu turite ką nors paskelbti, pasveikinti ar pareikšti užuojautą, tai savo pranešimus siųskite: Franciscan Fathers, St. Anthony's Church, Box 246, Bridgeville, Pa., telefonas: Bridgeville 41.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

LAISNIUOTAS LAIDŪTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauji moderniška koplyčia dykal visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEMlock 1-0203

2128 Carson Street S. S., Pittsburgh, Pa.

Lietuvių Žinios

IŠLEISTI Č. SASNAUSKO KŪRINIAI

Muzikologui prof. J. Žilevičiui suredagavus, kun. L. Volskauskas išleido didelį komp. Česlovo Sasnausko kompozicijų rinkinį. Didelė 135 puslapių, gerame popieriaus gaidų knyga apima šiuos mūsų žymiojo kompozitoriaus kūrinius: 1. "Kur bėga Šešupė" — mišriems balsams a capella; 2. Himnas "Jau slavai sukilo" — vienan balsui, — fortepionui pritariant; tas pat himnas mišriems balsams su simfoniniu orkestru; tas pat himnas vyrų chorui, fortepionui pritariant; 3. "Užmigo žemė" — vienam balsui su fortepionu, tai pati daina mišriems balsams a capella; 4. "Skubėk prie kryžiaus" — vienam balsui, fortepionui arba vargonams ir smuikui pritariant; 5. "Siuntė mane motinėle" — liaudies daina mišriems balsams a capella; 6. "Karvelėli" — mišriems balsams, solo ir fortepionu; 7. "Tu mano motinėle" — supranui ir altui solo, fortepionu pritariant; 8. "Lėk, sakalėli" — mišriems balsams a capella; 9. "Vyrų" — kantata dram. tenorui, vyrų chorui ir mišriems balsams, fortepionu pritariant; 10. "Requiem" — gedulingos mišios mišriems balsams, solistams, vargonais pritariant; 11. "O salutaris Hostia" ir "Tan-

tum ergo" — mišriems balsams a capella; 12. "Ad multos annos" — mišriems balsams su vargonais; 13. "Malda už tėvynę" ir "Marijos giesmė" — abi galima giedoti vienu, dviem arba mišriais balsais, vargonais pritariant; 14. Blaivininkų himnas — mišriems balsams, fortepionui arba didų orkestrui pritariant; 15. Ateitininkų himnas — mišriems balsams a capella.

Kai lietuviškų gaidų dabar yra didelis badas, šis leidinys yra didelis įnašas mūsų muzikams, dainininkams, vargoni-

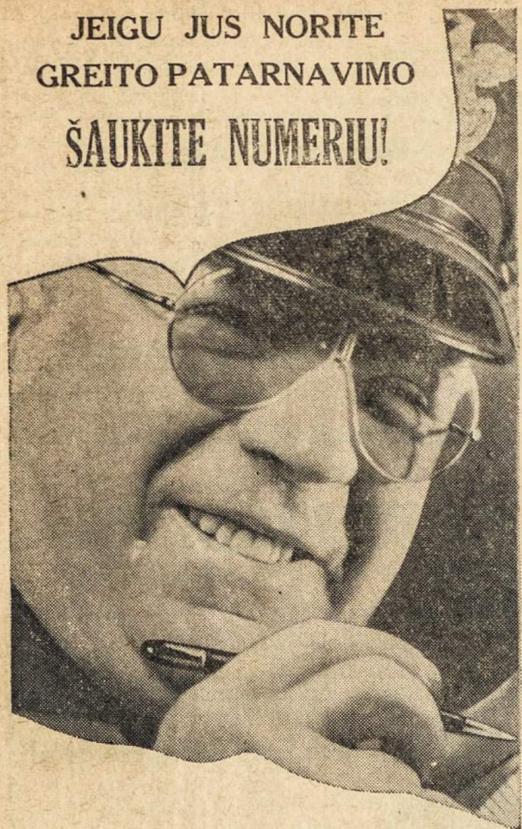
ninkams ir bendrai didelį kultūrinį įnašas, už ką leidėjų ir redaktorių reikia didžiai pagirti. Čia sąmoningai duotas vienas leidinio sąrašas, kad visi, kas tuo domisi, galėtų pilnai susiorientuoti. Leidinio kaina, žiūrint jo dydžio bei apimtį, visai nedidelė — \$3,50. Leidinį kuris viršelyje turi pavadinimą — LIETUVIŠKA MUZIKA — Requiem ir kita, 1869 — 1916 Česlovas Sasnauskas (1950. U.S.A.), — galima įsigyti iš redaktoriaus šiuo adresu: Mr. J. Žilevičius, 166 Park Place, Elizabeth 1, N. J. U.S.A.

Kaip gyvena sukolchozintas ūkininkas

Vilkaviškio tarybinio ūkio darbininkas Č. Valinskas skundžiasi "Tiesoj" Nr. 274 dėl šuniškų gyvenimo sąlygų: "Štai Vilkaviškio tarybinio ūkio Simanėliškių skyriuje daug darbininkų jau kelinti metai neturi tinkamų butų. Tarybinio ūkio direktorius drg. Tulinov dar prieš dvejus metus išskyrė specialų žmogų darbininkų butams remontuoti. Tačiau išskirtaisiais meistrais A. Makackas atremontavo butus tik sau ir Simanėliškių skyriaus ūkio vedėjui drg. Bezrukovui. Gi eilės tarybinio ūkio darbininkų, kaip antai, V. Laucaus, J. Šilingo,

M. Jankeliūnienės, A. Sakalausko ir eilės kitų butai iki šiol nepanašūs į gyvenamas patalpas. Daugelyje šių butų languose nėra rėmų; grindys, lubos ir stogai kiauři. Nežiūrint to, kad B. Kurtinienė, N. Laucaus, M. Novikienė yra daugiaavaikės motinos ir turi mažus vaikus, jų butai neapsaugoti nuo šalčio ir drėgmės..."

JEIGU JUS NORITE GREITO PATARNAVIMO ŠAUKITE NUMERIU!

Ten nėra jokio skubos apribojimo užmiestiniuose pasikalbėjimuose, jeigu jūs nurodysite šaukiamojo numerį? Tik nurodyk telefonininkėi šaukiamojo asmens numerį ir miestą... Taip yra dvigubai greičiau.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Dėl geresnio ir greitesnio patarnavimo turėk po ranka šaukiamųjų asmenų sąrašą.

PASIKEITIMAI VLIKE

Pereitų metų paskutinėmis dienomis Vyriausiąjame Lietuvos Komitete — VLIKE įvyko kai kurių asmeniškių pasikeitimų. Išemigravus Darbo Federacijos atstovui A. Vaitiekūnui, į jo vietą pakviestas mūsų bendradarbis prof. Dr. Jonas Grinius. Išvažiavus Vienybės Sąjūdžio atstovui Kavaliūnui, jo pareigas čia eis Ant. Mažiulis. Lietuvos Laisvės Kovotojų

Sąjungos atstovo M. Valiukėno vietoje šią organizaciją atstovauja Siliūnas.

Šeštadienį ir sekmadienį prieš Naujus Metus ir Naujųjų Metų dieną Amerikoje susisiekimo laelaimėse žuvo 424 žmonės.

Tuo būdu per Kalėdas ir Naujus Metus iš viso žuvo 1,148 žmonės.

DIRBA GRAŽŲ DARBĄ

Gruodžio 28 d., 1950 m. Šv. Juozapo klebonijoje, Mahanoy City, Pa. įvyko 36-tosios Lietuvių Dienos Valdybos susirinkimas. Šeimnininkas kun. klebonas Pijus Česna svečius labai gražiai priėmė.

Sekantieji rengimo komiteto nariai dalyvavo susirinkime. Pirmininkas — kun. Pijus Česna, šv. Juozapo parapijos klebonas, Mahanoy City; raštininkas — kun. Petras Povilas Laumakis, šv. Kazimiero par. klebonas, St. Clair; išdėstė kun. Kazimieras Rakaiškas, šv. Juozapo par. vikaras, Mahanoy City; kapelionas — kun. dr. Klemensas Batutis, šv. Petro ir Povilo par. klebonas, Tamaqua; programos vedėjas — kun. Jeronimas Bagdonas, šv. Vincento par. vikaras, Girardville; "auto" ženklų komiteto pirmininkas — kun. Jonas Lukšys, šv. Jurgio par. vikaras, Shenandoah, ir spaudos dele-

gatas — kun. Juozas Neverauskas, šv. Jurgio par. vikaras, Shenandoah. Dalyvavo ir svečias kun. Geraldas, Pasijonistų misijonierius.

Metinė finansinę atskaitą padarė išdin. kun. Rakauskas. Apskaita buvo priimta, kai įskaityta. Viso pelno buvo \$1,125,00.

Pelnas buvo skiriamas į tris dalis, būtent: \$375,00 Šv. Kazimiero Sesiems, Newtown, Pa.; \$375,00 Šv. Pranciškaus Sesiems, Pittsburgh, Pa.; ir \$375,00 Sesiems Jėzaus Nukryžiuoto, Elmhurst, Pa.

Šia proga 36-toji L. D. Valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems, kurie kokių nors būdu prisidėjo prie Lietuvių Dienos pasisekimo, kuri buvo laikoma Lakewood Parke, 1950 m. rugpj. 15 d. Lai Gerasis Dievas šimteriopai laimina visuomenę, kuri taip duosniai rėmė tą gražią programą. J. N.

CLEVELANDO ŽINIOS

MOKYKLOS REIKALAI

Gavus Jo, Ekscelecijos Clevelando Vyskupo leidimą lituanistinius dalykus dėstyti Šv. Jurgio parapijos mokykloje visi paruošiamieji darbai žengia pirmyn ir tikimasi apie sausio vidurį pradėti normalias pamokas. Visi reikalai pavesti ypatingon dr. kun. Kazimiero Širvaičio globon. Iš visuomenės prašoma šiuo reikalu rimtumo, drausmingumo ir susiklausymo.

ČIURLIONIEČIŲ ŠVENTĖ

Gruodžio mėn. 30 dieną įvyko Kultūros Fondo rengiamas Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio "Čiurlionis" 10 metų gyvavimo minėjimas — koncertas. Sukaktuvininkus sveikino latvių vardu Emil Skujenieks įteikdamas ansamblio vadovui latvių kalboje V. Ramono "Kryžiai". Toliau žodžiu sveikino bažnytinio choro vadovas Pr. Ambrazas, P. Balčiūnas perskaitė "Ateities" klubo sveikinimą, skautai. Raštu sveikino Ateitininkų Federacijos Vyriausioji Valdyba, konsulai Daudžvardis ir Budrys, "Draugas", Šeštadienio Mokykla, LT S, Nasvytis ir kiti.

Ansamblio Vadovas Mikulskis padėkojo visiems sveikinuosiems. Iškilminga vakarienė vyko Hollenden viešbutyje.

"ATEITIES" KLŪBO VEIKLA

Š. m. sausio 21 dieną "Ateities" klubas rengia 40 metų ateitininkijos minėjimą. Rytą pamaldos, bendra Komunija ir vėliavos šventinimas. Po pietų iškilmingas aktas ir koncertas. Dalyvauja solistai Izabelė Motiekaitienė ir Stasys Baranauskas ir pianistas Aleksandras Kučiūnas. Pakvietimai į mi-

nėjimą — koncertą gaunami pas "Ateities" klubo narius ir Spaudos Kioską. Kaina 1 ir 1,50 dolerių.

TREMTINIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 31 dieną įvyko Tremtinių Draugijos informacinis susirinkimas. Buvo informuota apie sponorių pagerbimo vakarą, kuris įvyksta sausio 14 dieną, Lituanistinių dalykų dėstymas Šv. Jurgio parapijinėje mokykloje. Šiame susirinkime buvo išpareigota reguliariai remti vienintelę lietuvių gimnaziją Vokietijoje. Sudaryta speciali komisija iš p. Juodvalkienės, S. Laniauskos ir dr. A. Nasvyčio. Susirinkime buvo suaukota 126 doleriai gimnazijos reikalams.

VYTAUTO KLŪBO BIČULIAI

Jau senokai yra susiorganizavę Vytauto Klūbo Bičuliai, kurių Clevelande esama visos desėtkas. Skyrui vadovauja dviem mėnesiam renkamas seniūnas. Šiuo metu šias pareigas eina Simas Laniauskas.

SERGA JONAS BRAZIS

Jonas Brazis, rūbų krautuvis savininkas ir didelis lietuviškųjų reikalų rėmėjas, paskutinėmis dienomis nesveikuoja. Linkime nuosirdžiai tėvynai niui greitai pasveikti.

KARIAI ATOSTOGAVO

Iš Clevelande gyvenančių tremtinių jau bene dešimtis tarnauja JAV kariuomenėje. Šv. Kalėdų proga keturi jų (Aloyzas Bagdonavičius, H. Samas, Juozas Gužauskas ir Vincas Juodvalkis) buvo parvykę namo.

TRUMPAI

Sausio 7 įvyko "Ateities" klubo susirinkimas.

I BALFO metinį seimą New Yorke buvo nuvykęs 33 skyriaus išdėstė Pranas Joga.

Sausio pabaigoje baigiamas BALFO piniginis vakas. Visus prašome prisidėti aukomis, kurios įteikiamos rinkėjams arba Spaudos Kioske.

Vasario pradžioje bus BALFO 38 skyriaus narių visuotinis susirinkimas. J-a

Geradarių pagerbimo vakaras, kuris buvo numatytas suruošti sausio 14 d. Sachsenheim, ten neįvyks. Jis tą pačią dieną įvyks Public Auditorium (Ball Room). Įėjimas nuo Lakeside gatvės. Bus vaišės kokių dar Clevelande nebuvo. Nepamirškite ateiti.

Aloyzas Muliolis, Balio sūnus jau išėjo į JAV kariuomenę. Netrukus ir antrasis sūnus žada užsivilkti JAV kariu uniformą.

Šiais metais Vasario 16 d. minėjimas įvyks vasario 18 d. Public Auditorium Little Theatre salėje, (ne Šv. Jurgio parapijos salėje). Smulkiau vėliau paskelbtime. M. D.

SVARBUS ALT SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Sausio 17 d. 7 val. vak. Lietuvių Salės apatinėje dalyje įvyks ALT Clevelando skyriaus susirinkimas. Jame bus apvarstyti aktualieji veiklos klausimai ir padarytas pranešimas apie valdybos praėtų metų darbus. Visi senieji ir naujieji ateiviai kviečiame susirinkime kuo daugiau dalyvauti ir apskritai remti ALT darbus, nes ALT vienintėlis tikslas yra visiems lietuviams arti širdies — demokratiškas laisvos Lietuvos atkovoijimas. Būkime visi. Valdyba

PITTSBURGHO NAUJIENOS

PITTSBURGHO TREMTINIŲ DĖMESIUI!

Tarptautinei politikai vis daugiau įsitempiant artėja ir lemiamasis mūsų Tėvynės išlaisvinimo momentas. Jam reikia jau dabar ruoštis, glaudžiai sustiprinant savo organizacijas ir karščiau dirbant išlaisvinimo darbą. Todėl tampresniai ryšiu užmegsti ir produktinesiam darbui dirbti

Pittsburgho Tremtinių Draugija skelbia visų Pittsburgho tremtinių

REGISTRACIJĄ

Visi tremtiniai raginami iki 1951 m. kovo 1 d. Draugijos valdybai suteikti šias žinias:

1. Pavardė, Vardas,
 2. Šeimos narių skaičius,
 3. Tikslus dabartinis adresas ir
 4. Telefono numeris (je yra).
- Rašykite arba skambinkite: A. Kasulaitis, 2211 Sarah St. Pittsburgh 3, Pa. Telefonas: HE 1-3121.

ESPLEN

Šv. Vincento parapijos metinis susirinkimas įvyks 1951 m. sausio 14 d. tuojau po 12 val. Šv. Mišiu.

Šv. Vincento parapijos Moterų Klūbo metinis banketas įvyks 1951 m. sausio 25 d. parapijos mokyklos salėje.

Šv. Vincento parapijiečiai George ir Berta Sandai sausio 2 d. susilaukė naujagimio, o jų du vaikučiai dar vieno broliuko. V.

LIETUVIŲ KALBOS DRAUGIJOS REIKALU

Grynai, gražiai ir taisyklingai lietuvių kalbai palaikyti išieivijoj, ir Pittsburghe steigiamas Lietuvių Kalbos Draugija Steigiamasis susirinkimas įvyks š. m. sausio 14 d. 4 val. p. p.

NAMU APSILDYMAS

DABAR yra patogiausias laikas apsirūpinti namu apšildymu Mes parduodame ir irengiam automatiskus moderniskus Gaso Furnasus, ideidame automatiiskus Barber Burnerius i angliais kurenamus furnesius ir įvedame automatiiskus gasu vandenio šildymui tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE Gas and Electrical Appliances Frank M. Orpe-Urbsaitis, Ved. 6921 Wade Park Avenue Tel. UT. 1-2750

Nakčia ir sekmadieniais PO. 9548

7123 Wade Park Cleveland 3, Ohio HE 1-8250

"FOR FINER FLOORS"

FRANK BICKOFF & CO.

Didelis pasirinkimas visokių linoleumų, kitokių grindims patalpalų, geriausių ir prastesnių, o taip pat ir guminių; Du Pont įvairių rūšių dažų. Ateikite ir pasirinkite, arba skambinkite telefonu. Pageidaujantiems atsisiųsime pavyzdžius. Nuosirdus patarnavimas.

P. J. KERŠIS

609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausia kainą. Taipgi įvairios apdrauos (insurance) reikaluose gausit geriausių patarnavimą.

Sutalsav paskolas dėl pirmo mirtėčio. Patarnavimas ir išpidymas garantuojama.

Kada galsras sugadina ar apdegina tamstų namą ar fornicius dėl pilno jų apkaivavimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME

(Jakubauskienė—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisinga patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vėžimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sažiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulię jūsų pasirinkimo. Telefonuoti: ENdicott 1763

6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

"Lietuvių Žinių" patalpose. Kviečiame dalyvauti visi, kuriems rūpi grynoji ir gražioji lietuvių kalba. Ši draugija yra darbo draugija ir į ją stoti tesiryžta tie, kuriems rūpi savo praktika įrodyti meilę lietuvių kalbai. Iniciatoriai

KUN. JUOZAS GIRDIS NEW YORKE

Daugeliui pittsburghiečių lietuvių gerai pažįstamas ir jaunimo ypač mėgiamas Šv. Kazimiero parapijos asistentas kun. Juozas Girdis praeitą penktadienį buvo išvykęs į New Yorką, kur dalyvavo Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo suvažiavime.

SERGA KUN. SADAUSKAS

Donoras lietuvių parapijos klebonas kun. V. Sadauskas jau kuris laikas serga ir guli Šv. Juozapo ligoninėje South Side, Pittsburghe. Gerb. klebonas jau sveiksta ir manoma, jog šią savaitę grįš prie savo pareigų.

NUOŠIRDI LAIKRAŠČIO RĖMĖJA

"Lietuvių Žinios" turi visą būrį savo nuosirdžių rėmėjų. Viena iš jų yra Mrs. A. Brazdis, gyv. 225 Clover St., Pittsburgh, Pa. Prieš kiek laiko atvykusi į administraciją ji netik užsi-mokėjo už laikraštį dviems metams, bet dar 1 dol. paaukėjo laikraščio patobulinimui. Už tai p. A. Brazdis priklauso didelis ačiū.

MIRĖ A. BARANAUSKIENĖ

Gruodžio 26 d. nelauktai staigiai mirė mūsų laikraščio skaitytoja ir rėmėja Agota Baranauskienė, gyv. 2126 Branr. St. Pgh., Pa. Paliko liūdinčius 3 augintinius ir 3 anūkus. Vėlionė po gedulingų pamaldų Šv. Kazimiero bažnyčioje South Side, palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

MULIOLIS

INSURANCE

and

REAL ESTATE

6606 Superior Avenue

CLEVELAND, OHIO